

Veto

KU Leuven wil voortrekkersrol spelen in zelfmoordpreventie
p. 3

Reeks bibliotheken : undercoveractie
pp. 6-7

Wetenschap & Maatschappij deel 2 : Jean-Jacques Cassiman
pp. 8-9

Loko eist gewoon inschrijvingsgeld voor dure voortgezette academische opleidingen

Primeert geld op een etische keuze?

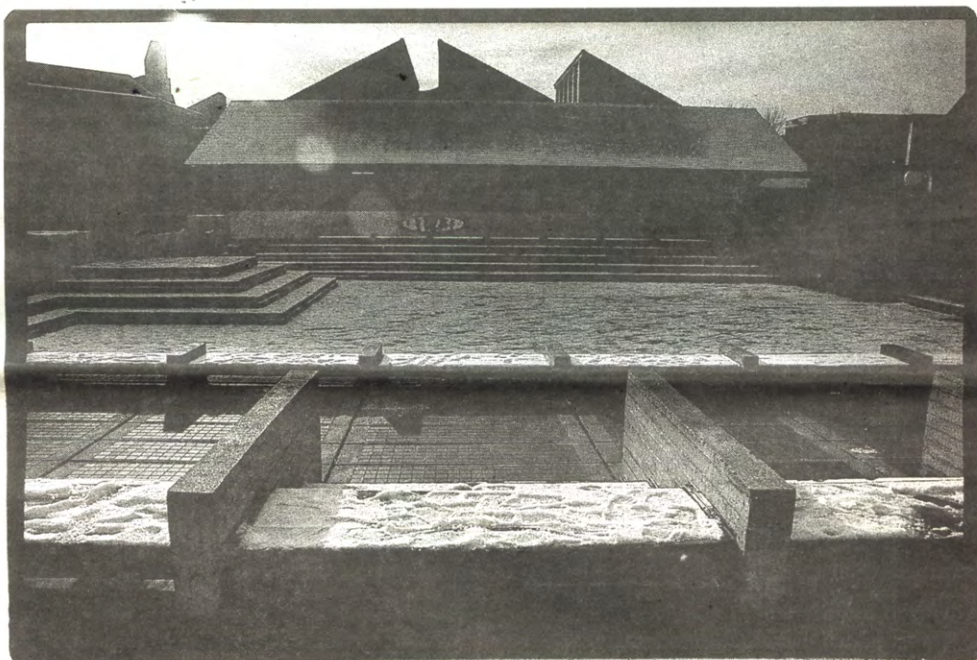
Zes voortgezette academische opleidingen (VAO's) aan de KU Leuven kosten meer dan het normale inschrijvingsgeld. Voor een VAO Master of Law aan de rechtsfaculteit wordt zelfs meer dan tweehonderdduizend frank gevraagd. De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) pikt dit niet en eist dat de studenten die net hun basisopleiding achter de rug hebben zich aan het normale tarief kunnen inschrijven voor om het even welke VAO. Veel zal afdalen van de dekanen. Uit een rondvraag door Veto blijkt echter dat velen onder hen het studentenstandpunt niet delen.

Waarom heisa maken rond een VAO? Een voortgezette academische opleiding is het verlengde van de basisopleiding. In de huidige economie — die steeds meer gerichte kennis vraagt van de tewerkgestelden — kan een bijkomend diploma een belangrijke troef zijn om werk te vinden.

Kulturele studies, fiscaliteit en sportmanagement zijn voorbeelden van VAO's. Voor deze opleidingen vraagt de universiteit het gewone inschrijvingsgeld (18 500 frank). Sinds de invoering Onderwijsdecreet Tien in 1999 is het echter mogelijk dat studenten voor bepaalde VAO's veel meer poen op tafel moeten leggen. Er kunnen namelijk inschrijvingsgelden gevraagd worden tot een plafond van 203 760 frank. Een van de voorwaarden is dat de opleiding een 'internationale uitstraling' heeft. De KU Leuven vreest dat als bepaalde opleidingen aan democratische prijzen worden aangeboden, de buitenlandse studenten — vooral de Amerikaanse — haar VAO's links zullen laten liggen omdat het voor hen gewoon is om monsterbedragen neer te tellen voor kwaliteitsrichtingen.

Straat

De studentenbeweging heeft de evolutie van de VAO's steeds met argusogen gevolgd. Tussen 1994 en 1998 kwamen de studenten meermaals op straat. De Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) stelde toen dat voor elke universitaire opleiding ten hoogste het normale inschrijvingsgeld mag gevraagd worden. Volgens VVS zijn VAO's een maatschappelijke realiteit en ie-

Louvain-la-Neuve : naar verluidt liggen de zelfmoordsijfers er een stuk lager dan in Leuven. Aan de vrolijke omgeving zal het alvast niet liggen. Waaraan dan wel? Ze feesten er als de beesten. (zie pagina's 10 en 11)
(foto Pieter Van der Aa)

deren die zo'n opleiding wil volgen moet dat ook kunnen, ongeacht zijn maatschappelijke achtergrond.

Het studentenprotest had weinig effect. Het Onderwijsdecreet Tien van 1999 speelt de namelijk regelrecht in de kaart van de universiteiten. Nochtans kunnen de universitaire overheden ervoor kiezen om alle post-akademische opleidingen aan het gewone inschrijvingsgeld aan te bieden. Volgens Rob Tilmans, studentenvertegenwoordiger van Loko, moet de universiteit een etische keuze maken: "Ofwel neemt de universiteit haar sociale opdracht au sérieux en zorgt zij ervoor dat er voor studenten uit alle lagen van de bevolking zo min mogelijk drempels zijn om al haar opleidingen te volgen, ofwel hecht zij meer belang aan haar internationale prestige."

De studentenvertegenwoordigers van de Leuvense studentenkoepel hadden afgelopen week een onderhoud met rektor

Oosterlinck. De studenten bespraken met de rektor hun standpunt rond de VAO's dat zij ook al op de Akademische Raad van 15 januari bekend maakten. Met betrekking tot de VAO's waarvoor men hoger inschrijvingsgeld vraagt, stelt Loko voor om aan een aantal categorieën van studenten slechts 18 500 frank te vragen. Naast studenten die net hun basisopleiding achter de rug hebben denkt Loko aan reeds tewerkgestelden, tot drie jaar na het verkrijgen van hun licentiaatsdiploma. Ook werkozoekenden die reeds één maand in dit statuut vertoeven, moeten zich aan de normale tarief kunnen inschrijven.

Overleg

De studenten interpreteren deze categorieën niet al te strikt. Elkeen die niet in één van die hokjes past kan aan de hand van een onderbouwd dossier aantonen dat

hij of zij omwille van sociale overwegingen recht heeft op verminderd inschrijvingsgeld. Hierbij denkt Loko ook aan de werknemers uit non-profitsectoren, waar weinig geld ter beschikking is om het personeel dergelijke opleidingen te laten volgen.

Of de universiteit ingaat op de studenteneisen, zal vooral afhangen van de houding van de dekanen. Veto vroeg aan alle dekanen hun persoonlijk standpunt rond de kwestie maar dat bleek in de meeste gevallen ver af te liggen van dat van Loko. De dekaan van de economiefaculteit, professor Piet Vanden Abeele, vindt het een koerante commerciële praktijk om goede klanten korting te geven maar het voorstel van de studenten vindt hij toch wel een ekstreme korting. Vanden Abeele wijst erop dat het gewone inschrijvingsgeld al "abnormaal laag" is.

De dekaan van de faculteit Toegepaste Wetenschappen, professor Yves Willems, ziet niet in waarom de gemeenschap moet betalen om aan sommige personen gratis de middelen te geven die hen dan later toelaten om zich individueel te verrijken. Studiebeurzen en studieleningen zouden volgens Willems kunnen volstaan om studenten met weinig financiële middelen toegang tot de VAO's te garanderen.

GROEP T

INGENIEURS MET VISIE

TECHNOLOGISCHE HOGESCHOOL LEUVEN

Campus Vesalius • Vesaliusstraat 13 • 3000 Leuven • Telefoon 016/30 10 30 • Fax 016/30 10 40 • E-mail groep@groep.be

lezersbrieven

Monarchie

Dat David Dessers van de Socialistische Jonge Wacht (SJW) mijn kritiek op zijn vrije tribune niet onbeantwoord zou laten, had ik verwacht, meer zelfs, ik had op een reactie gehoopt. Dat David Dessers echter bijzonder hardleers blijkt te zijn, heeft mij er toe verplicht een tweede maal in de pen te kruipen om het een en ander recht te zetten en toe te lichten.

Neen, ik heb nooit en nergens beweerd dat de huwelijkspolitiek van Leopold I niet vermeld zou mogen worden. Ik wilde slechts duidelijk maken dat in de negentiende eeuw, ook nog na de Franse Revolutie, maar dat doet er uiteindelijk niet toe (conferatuur het Congres van Wenen, 1815), adellijke huwelijkspolitieken niet zo verwonderlijk waren als David Dessers in zijn tribune deed uitschijnen. En dat Saksen-Coburg niet groot is, oke, maar ga Habsburg, in Zwitserland, nog maar eens zoeken op een hedendaagse kaart! Dat vorstenhuis heeft uiteindelijk kwasi één millennium lang grote delen van Europa en de wereld geregeerd.

Neen, ik heb nergens en nooit beweerd of geïnsinueerd dat de Belgische misdaden in onze ex-kolonies zouden verzegen moeten worden.

Neen, ik heb nergens en nooit beweerd of geïnsinueerd dat ik de enige Lumumba-moordenaar waarheid zou kennen. Ik wacht inderdaad liefst de uitspraken van de Lumumba-kommissie af. Ik wou David Dessers er alleen op wijzen dat hij voorzigtiger moest zijn met tal van wilde beweringen, die alleen tot doel hebben het

lezerspubliek op te ruïen of te misleiden.

Neen, ik heb nergens en nooit beweerd of geïnsinueerd dat ik de enige echte interpretatie van de Koningskweste zou bezitten. Wel wou ik David Dessers erop wijzen dat ook zijn interpretatie van de feiten niet zomaar de juiste was, zoals hij liet uitschijnen. Trouwens, de rellen waarvan hij gewag maakte in zijn reactie, hadden zeker in Wallonië voor een deel te maken met het feit dat Leopold III getrouwd was met een Vlaamse, niet zozeer met het feit dat hij getrouwd was. Trouwens, ook mijn grootouders zijn getrouwd tijdens Wereldoorlog II, niemand die daar ooit wakker van lag.

Ja, er stonden (historische) onjuistheden in de vrije tribune van David Dessers. Waarom kwam anders in zijn reactie de kwestie 'Griekse troon voor Leopold I' niet meer aan bod? Ook Lumumba was foutief als president omschreven. En subjectieve bewoordingen, die dan nog onverantwoord of ongepast zijn, zoals de met de nazi's "flirtende" Leopold III, worden door alle kritische historici afgedaan als onjuist en ongeoorloofd.

Ja, ik stelde het democratisch gehalte van David Dessers in vraag, en ik ben er nu zelfs zeker van dat het er gewoon niet is. De kritiek op David Dessers was immers vooral een inhoudelijke kritiek, waarbij het voorkomen van de persoon in kwestie niet overrekwam. De reactie van David Dessers viseerde daarentegen vooral uitsluitend mijn persoon (conferatuur het feit dat mijn naam liefst zeven maal vermeld werd, waarvan zeker vier maal op een op zijn minst spottende wijze). Dit alleen al wijst erop dat David Dessers als persoon moeite heeft om

VAO's

vervolg van p. 1

In plaats van het gewone inschrijvingsgeld te vragen aan alle studenten die uit de basisopleiding komen, pleiten de dekanen van de fakulteiten Psychologie en Pedagogie, Sociale Wetenschappen en Letteren om een aangepast bedrag te vragen in functie van de sociale situatie van de betrokkene. De studentenvertegenwoordiging brengt hier tegen in dat het in de praktijk enkel beursstudenten zullen zijn die een gunstiger regeling zouden krijgen. Slechts een klein deel van de studenten is beursgerechtigd omdat het huidige beursstelsel niet meer overeenstemt met de werkelijke noden.

Carlos

Het standpunt van de dekaan van Lichamelijke Opvoeding en Kinesiterapie, professor Jan Pauwels, sluit nauwer aan bij dat van de studenten. Professor Pauwels vindt het een goed basisprincipe dat studenten die uit de basisopleiding komen, voor geen VAO het gewone inschrijvingsgeld betalen. Maar voor VAO's waarvoor eksper-

met kritiek, die zijn gelijk 'aanvalt', om te gaan.

Bovendien heeft de reactie van David Dessers een voor hem vervelend (neven-)effect. De kritische lezer zal immers ook zijn opgevallen dat David Dessers door zijn reactie juist bevestigd heeft wat hem in mijn reactie reeds verweten werd, namelijk dat hij niet eerlijk was en dat de tribune in een arrogante toon geschreven was, die enkel het eigen gelijk wilde verkondigen, iedere kritiek de mond wilde snoeren en elke

tise uit het buitenland wordt gehaald (internationale experts, stageplaatsen) lijkt hem een "redelijk" supplement verantwoord.

Op voorwaarde dat er geen diskriminatie is tussen studenten, stemt de voorzitter van het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte, professor Carlos Steel, graag in met het studentenvoorstel. Professor Steel gaat ook niet akkoord met het argument dat "als we niet veel inschrijvingsgeld vragen, we niet au serieux genomen worden door buitenlanders". Volgens de filosoof heeft internationale uitstraling niets te maken met de hoogte van de inschrijvingsgelden maar wel met de kwaliteit van onderzoek en onderwijs.

Menens

Het is de studenten menens in deze zaak. De hele VAO-affaire sleept al jaren aan. Op 13 maart zullen de studentenvertegenwoordigers van Loko nogmaals hun eisen op de agenda van de Akademische Raad (AR) plaatsen. Op dit ogenblik zijn zij nog bereid om met de rektor en zijn dekanen naar een oplossing te zoeken. Hopelijk lijkt het om via de dialoog tot een consensus komen.

Bart De Schrijver

diskussie uit de weg wilde gaan.

David Dessers heeft met zijn reactie niet alleen aangetoond dat hij inderdaad alles behalve democratisch iemand is. Dat hij mij persoonlijk viseerde en belachelijk maakte, heeft echter aangetoond dat hij als individueel iemand ook een maar erg bedenkelijk iemand is. Nog één tip voor David Dessers en iedere andere lezer: als iemand kritiek op u geeft, zorg er dan altijd voor dat u, in en door uw reactie op die kritiek, nooit datgene bevestigt wat u juist verweten wordt. Uw aanzien neemt er anders zeker niet door toe.

Raoul Ignoul

Aggregatie Geschiedenis KU Leuven

Van zuil naar internet

In de laatste nummers van Veto werden rektoren van verschillende Vlaamse universiteiten aan het woord gelaten, en daaruit bleek dat zowel Antwerpen, Diepenbeek en de VUB in een dynamische stroomversnelling zitten: ze weten precies waarheen ze willen, ze zijn bereid tot grote structurele veranderingen en ze zullen hun plannen ongetwijfeld realiseren.

In zijn kersttoespraak besteedde rektor Oosterlinck veel aandacht aan deze "bedrugging" voor de KU Leuven en in het laatste interview in Veto komt dit thema ook ruim aan bod. Terwijl het de taak van de rektor is om de belangen van de KU Leuven naar buiten te verdedigen, dienen wij als leden van deze universiteit na te denken over hoe wij daar intern op reageren. We weten allemaal dat Vlaanderen niet gediend is met een toenemende versnippering van het universitaire landschap, maar toch deel ik de overtuiging van velen dat het huidige Leuvense discours te veel erop gericht is aan anderen te zeggen wat zij niet moeten doen, in plaats van na te denken over wat wijzelf moeten doen. Mijn vertrekpunt daarbij is het meest negatieve scenario, namelijk dat de KU Leuven over enkele jaren veel minder studenten zal hebben en dus ook veel minder financiële middelen. En wat gaan we dan doen? En wel op alle niveaus: onderwijs, onderzoek, sociale voorzieningen voor studenten (zie voorpagina van de laatste Veto), personeelsbezetting, enzovoort. Deze keuzes moeten we samen (ZAP, AAP, BAP en studenten) nu maken.

Om een bredere discussie op gang te brengen wil ik slechts één gedachte ontwikkelen: de overgang van zuil-denken naar internet-denken. De hele discussie over Antwerpen en Diepenbeek draait om de invoering van bepaalde studierichtingen. Ik

ben van oordeel dat deze opties kaderen binnen een "vakjes"-denken dat snel voorbijgestreefd zal zijn, omdat we op dit ogenblik in volle overgangsfase zijn wat betreft de organisatie en structuur van de wetenschappen. In de renaissance waren de wetenschappen piramidiaal gestructureerd: van de lagere (praktische) wetenschappen, over filosofie (met inbegrip van wiskunde en fysika) tot de hoogste wetenschap, met name theologie. En zo zaten ook de studieprogramma's in elkaar: geen theologie zonder wiskunde, geen geneeskunde zonder filosofie.

De Verlichting heeft deze organische structuur radikaal omgevormd in parallelle zuilen. De huidige KU Leuven biedt een beeld van zo een verzuiling: theologie, sociologie, geneeskunde, fysika, enzovoort zijn allemaal afzonderlijke zuilen: aparte fakulteiten en studieprogramma's enkel op maat van de eigen discipline. Om het wat karikaturaal te zeggen: je kan hier jaren doorbrengen met slechts naar één gebouw te gaan: je eigen fakulteit. Je behoort niet tot een universiteit maar tot een (hoge)school — een onderwijs- of onderzoekseenheid — die in een breder institutioneel kader past dat zich KU Leuven noemt, maar waar je verder eigenlijk niets mee te maken hebt. Er zijn gelukkig nog wel initiatieven zoals de *Lessen voor de 21ste eeuw*, *Gendersudies* en *Initiatie tot Ondernemen*, maar die zijn voorlopig nog niet opgewassen tegen het zuil-denken.

De toekomst ligt volgens mij niet in de "zuilen" maar wel in de "internetten" die samen een web vormen. Studenten die "linken" kunnen leggen tussen verschillende disciplines, zullen een veel grotere kans maken op de arbeidsmarkt dan zij die dat niet kunnen. En zo is het ook met onderzoek gesteld: toponderzoekers in de biologie aan een universiteit als Berkeley (waar je het grootste aantal levende Nobelprijswinnaars hebt), zijn ook goed thuis in de moderne ontwikkelingen in de filosofie en de sociale antropologie. Vandaar

vrije tribune

de uitdaging voor de KU Leuven als alomvattende universiteit: zouden we niet ten volle de mogelijkheden uitbuiten die we nu hebben door nog meer over te schakelen naar internet (en dus interfakultair) denken. Dat kan een van de grootste attractiepolen worden voor toekomstige studenten: dat men aan de KU Leuven vakkencombinaties aanbiedt die men nergens anders in Vlaanderen kan verwezenlijken. En zo zul je ook studenten aantrekken die toekomstgericht willen studeren. Deze wetenschappelijke stuifverruuchting zal ongetwijfeld de kwaliteit van het onderwijs én het onderzoek ten goede komen.

Dit internet-denken veronderstelt een mentaliteitsverandering wil het geen modeverschijnsel zijn dat alle kwaliteiten van het vorige systeem overboord gooit. Het kan immers alleen maar een meerwaarde betekenen als het aan drie eisen beantwoordt: studieprogramma's gegrond op een sterke beheersing van een wetenschappelijke methode, want die stuurt de kritische ingesteldheid; een grotere nadruk op communicatieve vaardigheden want daardoor kunnen we onze kennis met anderen in een gemeenschap delen; de kwaliteit moet primeren op de kwantiteit want de massa aan informatie die we ter beschikking hebben, kan niemand meer aan.

Tot daar mijn pleidooi om de negatieve situatie waarin we terecht zullen komen, als we niets ondernemen, om te buigen. In plaats van te veel energie te besteden aan het verzet tegen universiteiten die niet alleen volwaardig maar ook volledig willen zijn, zouden we die energie kunnen aanwenden om de KU Leuven, die reeds volledig is, ook ten volle volwaardig te maken. Je kan immers alleen maar de top bereiken door in de diepte te graven.

Professor Nicolas Standaert
Sinologie, fakulteit Letteren

Met deze laatste reactie beschouwt de redactie de discussie over de monarchie aan de hand van lezersbrieven als afgesloten.

Deze week niet in Veto:

Veiligheidsplan Verwilghen valt in het water door griep epidemie • Burgerwachten liggen ziek te bed • Pissen in bussen tiert weer welig • Ook in de stembus van de VU zijn vreemde substanties aangetroffen • Bertje kon zijn tranen niet bedwingen • Rob beweert alsnog Ancaux ontroerd te hebben • Geert Bourgeois en 54% van de VU zaten mee in het komplot • De overige 46 lag met griep in bed • Anke Vandermeersch heeft meer schrik van Islam dan van Vlaams Blok • Nieuwe liberale partij wil samenwerken met Vlaams Blok • Verhofstadt zoekt toenadering tot Ayatollah • Dixit Anke: "Ik heb dat spleteje altijd verdacht gevonden." • Eigen job eerst • Verwilghen besluit godsdiensten te privatiseren • "Mijn hondjes zijn al privee" • Repliceerde Laurent • Klassieke gezin niet meer bestand tegen nieuwe relatievormen • Hilary verhuist nu Clinton interesse vertoont voor Cubaanse ERIJ • België, laagste geboortecijfer ooit • Vlan op stap met dinosauriërs • Waarom stierven ze uit denkt ge? • Eutanasiebeleid blijkt te efficiënt • Net zoals VSA niet bestand is tegen veelvrijverij • VSA voeren nieuwe eenheid in: de Lewinsky. De Lewinsky is de maximale hoeveelheid vrouw per vrouw • Voorbeeld: Monika Lewinsky is 2 Lewinsky • Belgische Staat opgekocht door America on Line • De zaakvoerder: "Na Time Warner zochten we nog klein nevenproject" • Duitse vrouwen onder wapens • Belgische defensie vraagt meer geld • Flahaut op vakantie naar Vredeseilanden.

Studeren aan de universiteit: levensgevaarlijk?

Tijdens de laatste twee academiejaren stierven er elf studenten van de KU Leuven door zelfdoding. Dit onrustbarende cijfer was voor de universiteit meteen het signaal om een onderzoek in te stellen naar de oorzaken van de zelfmoorden en naar een mogelijke verbetering van de preventie van suïcide. In het onderzoek werd benadrukt dat suïcide in de hand wordt gewerkt door een interactie van erfelijke, persoonlijke en sociale factoren. Vooral op het vlak van de sociale factoren kan de universiteit ingrijpen. Op vrijdag 14 januari werden tijdens een symposium in aula Zeger Van Hee de resultaten aan een breder publiek voorgesteld.

Onder impuls van professor Dirk Van Gerven, coördinator Studentenbeleid, werd eind 1998 een onderzoek gestart naar zelfdoding bij studenten aan de KU Leuven. Het idee voor dit project kwam niet uit de lucht gevallen. Vorig academiejaar waren immers vier van de zes overlijdens te wijten aan zelfmoord, terwijl in het academiejaar '97-'98 van de tien overleden studenten er zeven de hand aan zichzelf hadden geslagen. In de Verenigde Staten, waar beduidend meer onderzoek wordt verricht naar de problematiek van suïcide, wordt gewag gemaakt van gemiddeld zeven zelfmoorden per honderdduizend studenten. Met zeven zelfmoorden op een populatie van vijftientigduizend studenten in '97-'98 waren de cijfers voor de KU Leuven dus duidelijk onrustwekkend. Bovendien wordt geschat dat per jaar ongeveer vijftig Leuvense studenten een zelfmoordpoging ondernemen. Ook dit academiejaar zijn er reeds twee zelfmoorden gerapporteerd. Suïcide is de tweede doodsoorzaak bij jongeren tussen de vijftien en de virentwintig jaar.

De KU Leuven probeert met dit onderzoek een voortrekkersrol te spelen op het vlak van de preventie en opvang van suïcidale studenten en hun omgeving. Zij is de eerste universiteit in België die met een dergelijke studie op de proppen komt. Ook in de rest van Europa-lijken universiteiten niet wakker te liggen van mogelijke zelfmoordneigingen bij studenten. Sijfers over het aantal zelfmoorden aan andere universiteiten zijn niet bekend.

Schreeuw

In samenwerking met het Psychoterapeutisch Centrum van de KU Leuven probeerde psychologe Christine Maeschalck zich een beeld te vormen van de leefwereld van de betrokken studenten en trachtte zo tot mogelijke verklaringen voor hun daad te komen. Maeschalck onderzocht negen van de elf suïcidegevallen die de laatste twee jaar zijn voorgekomen. Hiervoor interviewde ze familie, vrienden en kotgenoten van de overleden studenten. Gezien het beperkte aantal studenten waarop men zich baseerde, is het moeilijk om eenduidige conclusies te trekken over de gemeenschappelijke kenmerken bij suïcideplegers. Het oordeel van de nabestaanden wordt natuurlijk gekleurd door hun verlies. Om objectiever materiaal bij het onderzoek te betrekken, maakte Maeschalck ook gebruik van afscheidsbrieven en gegevens zoals literatuur en muziek die een duidelijker beeld gaven van de levensvisie van de studenten.

Wat in het oog springt bij de gemeenschappelijke kenmerken, is het feit dat negen van de elf overleden studenten mannen waren en dat ze allen op kot zaten. Acht studenten waren hogerejaars van wie de helft minstens eenmaal gebist had. Als zelfmoordmethode werd door de meesten verhangen gekozen, wat door specialisten als een agressieve uitweg wordt omschreven.

Maeschalck noemt zelfmoord "een complex samenspel van uitlokkende gebeurtenissen en psychosociale achter-

grondfactoren". Daarom kan er nooit een eenduidige verklaring voor het fenomeen worden gegeven. Niet één factor is van belang maar wel de interactie van de factoren. Volgens de onderzoekster kan dus niet worden gesteld dat studiedruk de enige doorslaggevende oorzaak voor zelfmoord bij studenten zou zijn. Eén van de perspectieven die de psychologe hanteerde om toch tot een plausibele verklaring te komen is de visie die vertrekt van de notie "a cry of pain". Volgens deze theorie is suïcide een keuze van de persoon om uit een ondraaglijke pijn-situatie te geraken en niet zozeer een schreeuw om contact en hulp. De pijn wordt veroorzaakt door een gevoel van sociale minderwaardigheid en wanhoop waarbij het zelfbeeld niet langer gebaseerd is op de realiteit. De enige oplossing om de pijn te ontvluchten, is de dood. De suïcidale persoon zit in een psychologische tunnel die zijn gedrag volledig in de richting van zelfmoord stuurt.

Het onderzoek toont drie uitlokkende factoren aan: relationele problemen, studiegerelateerde problemen en geldnood. De sociodemografische gegevens bevragen echter te weinig de financiële situatie van de suïcidale studenten om enige verbanden hieromtrent aan te duiden. Nochtans legde Luc Hamelinck, een van de sprekers op het symposium, sterk de nadruk op het belang van sociale verhoudingen voor het zelfbeeld van mensen met zelfmoordneigingen. Hamelinck, die als psycholoog verbonden is aan de Universitaire Ziekenhuizen van Leuven, merkte zelfs op dat in de hedendaagse westerse maatschappij "niet zozeer oorlogsituaties het leven kunnen bedreigen, maar wel negatieve sociale vergelijkingen". Zowel verticale hiërarchische verhoudingen (bijvoorbeeld de relatie student-prof) als horizontale gelijkheidsaspecten (bijvoorbeeld onder vrienden) kunnen een zelfmoordproces in gang zetten. "Mensen die schreeuwen van pijn en die het gevoel hebben de situatie niet te kunnen oplossen, stellen zich constant de vraag: 'Ben ik een loser?' Zij wanen zich inferieur en totaal verschillend van anderen," aldus nog Hamelinck.

Uitstel

In de psychologie bewandelt men doorgaans twee denkpistes, enerzijds de piste van de erfelijke voorbeschiktheid en anderzijds die van de sociale interactie. Hamelinck en Maeschalck geven duidelijk voorrang aan de sociale interactie. Hoewel ze erfelijke gegevens niet ontkennen, moet volgens beiden vooral gelet worden op factoren zoals opvoeding, werkloosheid, enzovoort. Positieve sociale omstandigheden kunnen een buffer vormen tegen het daadwerkelijk plegen van zelfmoord. De afwezigheid van sociale contacten was in ieder geval opmerkelijk bij de overleden Leuvense studenten. De studenten worden door de geïnterviewden getypeerd als 'sociaal geïsoleerd'. Ze bezaten ook niet de vaardigheid om een sociaal netwerk uit te bouwen. Maeschalck vermoedt dat de afwezigheid van sociale steun en het ontbreken van capaciteiten om daar iets aan te veranderen, ook te wijten is aan

persoonlijkheidskenmerken.

De onderzoekster vond bij de studenten vier cruciale persoonlijkheidskenmerken terug: uitstelgedrag, sensatiezucht, een eenzijdige sociale houding en een 'nihilistische' visie op mens en maatschappij. In

ten de KU Leuven. De helft van de onderzochte studenten sprak nooit met een hulpverlener. De universiteit gaat dan ook een aantal initiatieven nemen om risikostudenten makkelijker op het spoor te komen. Een belangrijke rol in de preventie

Ophanging? Pillen? Polsen oversnijden? Kop in de stoof? Overdosis? Gewoon adem inhouden?

(foto Jochen Verghote)

het kader van dit nihilisme gingen een aantal studenten op zoek naar een bovennatuurlijke realiteit die de leegte van het aardse bestaan kon vervangen. Het uitstelgedrag had op zijn beurt vooral te maken met het ontwijken van verantwoordelijkheden. Examen werden uitgesteld en bij sommigen werd ook een afkeer vastgesteld om in het beroepsleven te stappen. Dit uitstel werkte tevens een enorme faalangst in de hand. Faalangst komt ook veel voor bij bisstudenten. Nochtans zorgde het uitstelgedrag van de overleden studenten er niet voor dat ze weinig bekommerd waren om hun prestaties. Integendeel, bij twee studenten kwam ook een sterke tendens tot perfectionisme naar voren. In het algemeen sprak Maeschalck over twee tendenzen in de persoonlijkheidstijl. Eén groep van de zelfmoordgevallen was zeer impulsief, de andere groep eerder introvert.

Studenten moeten zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor hun suïcidale medestudent.

In overeenstemming met de meeste psychologische suïcidetheorieën bleek ook bij de Leuvense studenten psychopathologie aanwezig, met name een hoge graad van depressiviteit of verslaving aan drugs of alcohol. Uit cijfers van het Centrum ter preventie van Zelfmoord (op het symposium vertegenwoordigd door Karl Andriessen) blijkt overigens dat negentig procent van het aantal zelfdodingen gekleurd wordt door depressiviteit. Dat neemt echter niet weg dat slechts vijftien procent van de depressieven zelfmoord pleegt. Dus depressie is geen indikator voor risico op zelfdoding.

Sluutel

In geen enkele van de zelfmoordgevallen werd contact opgenomen met een medewerker van de diensten voor Studentenvoorzieningen van de universiteit. Als er toch hulp gezocht werd, gebeurde dit bui-

lijkt weggelegd te zijn voor de zogenaamde 'sleutelfiguren' (monitoren, tesisbegeleiders, sekretariaten en studentendiensten). Hun gevoeligheid voor de suïcideproblematiek moet worden verbeterd. Daarom organiseert de KU Leuven binnenkort een vormingsweedaagse voor haar personeel. Om de interventies vlatter te laten verlopen, gaat de unief ook een brochure uitgeven met de signalen van suïcidaal gedrag en een lijst met contactadressen. Daarnaast is met de Universitaire Ziekenhuizen overeengekomen dat zij de opname van suïcidale studenten moeten melden aan het Psychoterapeutisch Centrum.

Keuzevak

Maar niet alleen de universiteit wil een inspanning leveren, ook de student moet sensibiliseerd worden. Studenten moeten zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor hun suïcidale medestudent. Brochures moeten hen voldoende wegwijs maken in de specifieke studentenvoorzieningen. De universiteit overweegt overigens om een interfacultair keuzevak over zelfmoord aan te bieden in de licenties.

"Initiatief van de student is een sleutelwoord in Leuven," aldus de directeur Studentenvoorzieningen Jan De Vuyst. De student moet de bestaande diensten zelf leren kennen en ook de begeleiding door personen uit de omgeving van de student moet gericht zijn op dit zelfinitiatief. Of een verhoogde sensibilisering van de student en van de medewerkers van de studentenvoorzieningen het aantal Leuvense zelfmoorden kan doen dalen, is echter nog verre van zeker.

Kathleen Raskin
Diederik Vandendriessche

Studentenvertegenwoordigers in de ruime zin van het woord (gangvertegenwoordigers, kringvertegenwoordigers...) die interesse hebben om deel te nemen aan de vormingsweedaagse van de KU Leuven over de suïcideproblematiek, kunnen contact opnemen met Sociale Raad (016/22.95.41).

“Advokaten zijn huurlingen”

Albert Martens, arbeidsocioloog aan de KU Leuven, bracht onlangs een studie uit waarin hij het belang van een centrale stakingskas bij arbeidsprotest aantoonde. Die stelt werknemers in staat langdurig het werk neer te leggen. Martens pleit voor een Europese stakingskas als syndicaal antwoord op de mondialisering van de economie. Tussendoor peilen we naar het democratisch gehalte van de vakbonden en waarschuwt de socioloog voor advocaten die het Belgisch overlegmodel in gevaar brengen.

Albert Martens: «Het drama van de vakorganisaties is dat zij van onderuit gegroeid zijn. Elke centrale heeft zijn eigen weerstandskas ontwikkeld, ook wel stakingskas genoemd. Met de gelden die hierin zitten worden werknemers die staken in hun onderhoud voorzien. Het ABVV (Algemeen Belgisch Vakverbond, de socialistische vakbond) is nog steeds aan het centraliseren. Het ACV (Algemeen Christelijk Vakverbond) heeft reeds na de eerste wereldoorlog een reorganisatie doorgevoerd, omdat ze trager ontwikkelden dan het ABVV. In 1926 kwam er één centrale weerstandskas, waardoor zij hun achterstand zo kolossaal inhaalden dat zij nu de grootste vakbond vormen. Om het belang van de stakingskas bij arbeidsprotest na te gaan, heb ik mij dus gericht op gegevens van het ACV. Het is trouwens zeer moeilijk om van het ABVV iets los te krijgen over hun weerstandskassen, ze zitten erop als een kip op haar eieren.»

Gepakt

«Als je de evolutie van werkgelegenheid en lonen bestudeert, merk je dat wie staakt, niet wordt gestraft en wie niet staakt, niet beloofd. In sterke stakersektoren zoals de metaal en de chemie gaan de relatieve lonen erop vooruit, maar de lonen in de tekstielnijverheid stagneren en de bouw gaat er zelfs op achteruit.»

Veto: Beseffen de vakbonden dat staken loont?

Martens: «Ik word vaak gepakt op hetgeen ik niet zeg. Ik zeg niet dat staken rendert maar dat, gemeten over vijftig jaar, staken doorgaans niet gestraft wordt.»

«Ik pleit voor een sterke stakingskas over gans Europa. Anders gaat de ene zetel tegen de andere vechten in de Europese ondernemingsraad, door de opkomst van de multinationals. Ondernemingen nemen internationale vormen aan. Door een internationale weerstandskas kan je de solidariteit tussen werknemers opvoeren. De mondialisering van de internationale economie vraagt om een aangepaste syndicale strategie.»

Veto: Wat is de invloed van de ontwikkeling van een industriële naar een tertiaire en informatiemaatschappij?

Martens: «Verpleegkundigen en kinesisten wilden vroeger niet staken want ze verzorgden mensen. De witte woede is iets nieuws. De laatste tien jaar komt de openbare sector op straat, de onderwijzers bijvoorbeeld. Onlangs was er zelfs een staking in de banksector. Er stonden piketten in de hoofdzetel van de Generale en van de BBL. Die ontwikkeling maakt geen wezenlijk verschil uit op de manier van staken.»

Veto: Zijn de vakbonden representatief en democratisch?

Martens: «Het ABVV heeft een miljoen tweehonderdduizend leden, het ACV een miljoen vierhonderdduizend. Als men verder gaat naar KMO-isering valt te vrezen dat de vakbonden leden zullen kwijtspeelen. Vandaar nu de aktie van zowel ACV als ABVV rond de syndikale aanwezigheid in KMO's (kleine en middelgrote ondernemingen). Daar zullen ze sterker moeten worden.»

Veto: Wat met de kritiek dat de vakbondstruktuur te vertikaal is en weinig democratisch opgebouwd?

Martens: «Men werkt daar serieus aan. De

laatste kongressen van het ACV gingen over basissyndikalisme. Men stelde een sjarter van de vrijgestelde op en besprak de manier waarop akkoorden kunnen afgesloten worden. Ze leveren een enorme inspanning om er een glazen huis van te maken. Maar naar mijn mening zijn daar ook grenzen aan. Als studentenafgewaardigden onderhandelen in de Akademische Raad, hebben ze dan een democratische basis? Ze trachten er het beste van te maken.»

Veto: Studentenvertegenwoordigers worden niet als deleegs verkozen. Vakbondsekreterissen worden niet door de basis aangesteld.

Martens: «Deleegs worden soms verkozen, maar het merendeel, tachtig à negentig procent, wordt gewoon door de sekretaris aangeduid. Basisdemokratie impliceert niet altijd dat men met formele, institutionele regels gaat werken. Het is soms moeilijk om te stemmen want dan ga je vrienden en vijanden kreëren. Hoe gaat dat tenslotte? De mensen van een militantensel komen samen op kafee en zeggen: "Wie wil dat mandaat opnemen? Jij? Okee." Stel dat een sekretaris daarna om een geheime stemming vraagt. Dan zullen de militanten zeggen: "Jamaar, beste kerel, we gaan nu toch niet beginnen te stemmen want dan zou het best eens kunnen dat er twee voor zijn en vijf tegen!" Dan verliest men zijn gezicht.»

Veto: Demokratie is volgens u dus iets wat men niet kan bepalen. Het hangt steeds af van de omstandigheden en je kan niet zeggen dat deleegs representatiever en democratischer zijn dan de verbondsekreterissen.

Martens: «Absoluut. Hoe word je uiteindelijk sekretaris of voorzitter van een

huurdersvereniging — bespreekt men een punt van de agenda tien minuten en dan komt de stemming. Wij hebben de illusie dat men door lang praten tot een consensus komt. Neen: mensen haken af of stemmen met hun voeten en ze zijn weg. Trainen de studenten hun deleegs om binnen de fakulteitsraden de stemming te vragen over bepaalde punten, via rollenspel of zo? In welke fakulteitsraad wordt er per jaar één keer gestemd? Alleen op deliberaties wordt er gestemd. Is dat democratisch of niet? Ach, het is een manier om een beslissing te nemen.»

«Is demokratie trouwens een deugd voor de vakbond? Het gaat om de verdediging van de belangen: als je met technokratische mensen meer bereikt dan met een demokratische vakbond, waarom kies je daar dan niet voor? Ik stel de dingen nu eventjes scherp voor.»

Veto: In welke mate kunnen politieke partijen de vakbonden nog onder druk zetten?

Martens: «Zaventem is een mooi voorbeeld. Mia De Vits van het ABVV volgt het standpunt van de vice-premier (Isabelle Durant van Ecolo) perfekt. Ze maakt van de gelegenheid gebruik om de slechte arbeidsvoorwaarden nog eens aan te kaarten. Dat koeriersbedrijf DHL gaat immers niet verhuizen uit Brussel, de hoofdstad van Europa, de hoofdzetel van de Navo. De socialistische partij zwaait slechts met werkgelegenheid met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen. Is dat demokratisch of niet? Ieder ziet zijn belang, en ieder moet wat inbinden.»

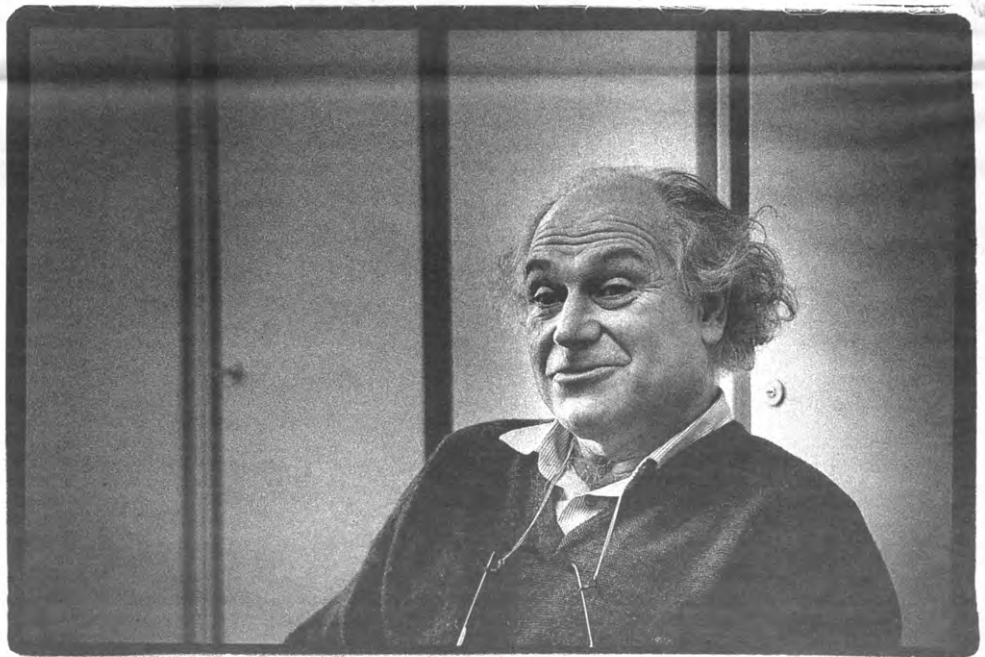
«Er is een zeer gevaarlijke tendens bezig.

van Sabena, werd voor een burgerlijke rechtbank gedaagd omdat zij een filmband had opgeëist die gemaakt werd door iemand van de personeelsdienst. We krijgen Amerikaanse toestanden. Hoe meer fusies er komen met Amerikaanse bedrijven, hoe meer dat pad zal bewandeld worden. Dat maakt gans ons broze onderhandelingsysteem kapot.»

“De socialistische partij zwaait slechts met werkgelegenheid met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen”

«Processen geven een enorm afkoelingseffekt op de stakers. Mensen worden persoonlijk verantwoordelijk gesteld. Dat is sneerlapperij. Je hebt vonnissen van rechtbanken die knettergeek zijn. Wat blijft er dan nog over dan naar Kassatie te gaan? Maar dat kost rond de honderdduizend ballen. Het sleept ook jaren aan. Het is een vorm van intimidatie.»

«De verleiding om naar de rechtbank te lopen is groot voor de werkgevers. De klassenstrijd is niet opgeheven. Justitie heeft zich steeds met die zaken beziggehouden maar het bleef nog bij de arbeidsrechtbanken waar men hamert op stakingsrecht. Men ontwijkt deze nu en gaat van langzaam meer naar burgerlijke rechtbanken. Patroonsprocederen daar omdat hun recht om te

(foto Reinout Depoorter)

vakbond? Er is altijd een afweging: ben je representatief omdat je op de vloer werkt of omdat je kapabel bent voor een functie? De voorzitter van LBC (de Landelijke Bediendencentrale, een afdeling van het ACV) is nu Jozef Mampuyts. Hij is doktor in de geschiedenis en heeft lang op de studiedienst van het ACV gewerkt. Op een zeker ogenblik komt die post vrij en hij stelt zijn kandidatuur. Hij wordt verkozen door het statutaire kongres van LBC — er was maar één kandidaat.»

«Wij hebben geen Britse traditie. Als ik op de fakulteitsraad een stemming vraag, denkt iedereen dat ik mijn dekaan wil aanvallen. In het Verenigd Koninkrijk is stemming doodgewone kost. In om het even welke bijeenkomst — van voetballers tot

Men verjuridiceert alles. Advokatenburo's proberen bedrijfsleiders te overtuigen van het feit dat ze om te onderhandelen bij een staking niet naar patroonsfederaties moeten stappen maar naar hen. Het gaat zelfs zover dat niet de werkgever optreedt in een verzoeningskommissie, maar zijn advocaat. Ik vertrouw advocaten voor geen haar; ze doen niets anders dan hun winkel draaiende houden. Ons Belgisch overlegmodel wordt opgeblazen. Machiavelli vraagt hoe een prins oorlog moet voeren: met huurlingen of met eigen soldaten? Huurlingen kunnen altijd gekocht en verkocht worden. Eigen mensen, daar kan je op vertrouwen. Die gaan het niet opgeven. Advokaten zijn huurlingen.»

«Vakbonden moeten het gaan uitvechten voor de rechter. Maaike Seghers, een deleeg

kunnen produceren en hun eigendomsrecht worden aangetast. De rechtbanken zouden beter kunnen zeggen dat ze niet tussenkomen omdat er stakingsvrijheid is.»

Veto: Waarom hechten parketten dan tegenwoordig zo'n groot belang aan het recht op eigendom en het recht om te produceren?

Martens: «Dat ligt aan de nieuwe minister van Justitie (Marc Verwilghen, VLD). Die benoemt de zus van Reynders (minister van Financiën, PRL), tegen het voorstel van de balie, als voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg in Luik. De benoeming van de positie gebeurt vrij strategisch. Er zijn rechters die duidelijk partij kiezen voor de werkgevers.»

Margo Foubert
Bart De Schrijver

"Het is meestal de schuld van de proffen"

Mit een gesprek met de verantwoordelijken van de kursusdiensten bij de kringen Germania, Historia, VRG en VTK komt duidelijk naar voor dat de kursusdiensten hun vertrouwen blijven stellen in Acco. Ook al probeert Standaard Boekhandel nu in het Leuvense af en toe roet in het eten te gooien. Proffen zijn minder Acco-getrouw en durven al eens toe te stappen op een andere uitgeverij.

Bij vergelijking van de werking van elk van de kursusdiensten vallen een aantal fundamentele verschillen op. Zo heeft Historia twee kursusdiensten die drie dagen in de week open zijn, één voor de kandidaturen en één voor de licenties. Germania daarentegen heeft voor elk jaar een kursusdienst. Door haar apart statuut en eigen rekening is het kursusverdeelpt ook geen onderdeel van het presidium. De kursusdienst van het VTK is dan weer wel presidium-gelinkt met als gevolg dat de opbrengsten van de kursusverkoop in de presidiumwerking worden geïnjecteerd. Het boekenkot van het VRG beschikt niet als bij Germania over een aparte rekening, maar moet het stellen zonder eigen statuut.

Kursusdiensten hebben wel eens te kampen met studenten die hunkeren naar de eerste streep in hun nog maagdelijke cursus. De vertraging waarmee kursussen de menigte studerende bereikt, valt hen zwaar. De kursusdienstverantwoordelijken duiden dezelfde schuldigen aan: de proffen. Veelal zegt een docent dat zijn of haar cursus af is, terwijl het in feite gaat om een niet-gelayoute tekstversie die amper voor publicatie vatbaar is, en niet om een bundel

streekplare vellen. Gevolg: de legendarische rij wachtenden die tevergeefs komen vragen waar de cursus blijft. Proffen geven valse hoop, zo blijkt.

Historia is de koploper voor wat het aantal kursussen betreft die via de kursusdiensten worden verdeeld. Daar wordt zo goed als al het te blokken materiaal kursusdienstgewijs ter beschikking gesteld van de studenten. Voor Germania en het VTK ligt dat aantal wat lager: respectievelijk een derde en de helft wordt zelf uitgegeven. Proffen van de Rechten geven hun kursussen blijkaar liever uit in een uitgeverij. Het feit dat proffen hiervoor kiezen en de kursusdienst van de studentenkring links laten liggen, heeft te maken met prestige.

Borst

De docent heeft de keuze om zijn cursus ofwel in een goedkopere traditionele Acco-cursus uit te geven, of in boekvorm. De Acco-cursus kent doorgaans niet de verspreiding van een boek omdat hij alleen gericht is op de Leuvense student. Een cursus in boekvorm pretendeert ook buiten Leuven te verkopen en bereikt op die manier een groter lezerspubliek dat niet noodzakelijk tot studenten beperkt blijft. Bovendien gaan docenten er schijnbaar van uit dat een uitgeverij die uitdrukkelijk gelinkt wordt met studenten minder prestige zou hebben dan een 'wetenschappelijke' uitgeverij.

Een bijkomende verklaring voor de keuze van een prof voor een andere uitgeverij dan Acco ligt in het financiële voordeel: een bundel in de kursusdienst brengt voor docenten niets op aan auteursrechten, de klassieke Acco-cursus weinig en een boek daarentegen veel meer. Bovendien zijn proffen verzekerd van een jarenlange afzet

wanneer zij deze (dure) boeken als verplichte lectuur opgeven. Dergelijke overwegingen getuigen niet echt van aandacht voor de krappe financiële situatie van studenten. Zo een praktijk levert wel eens eksuberante bedragen op.

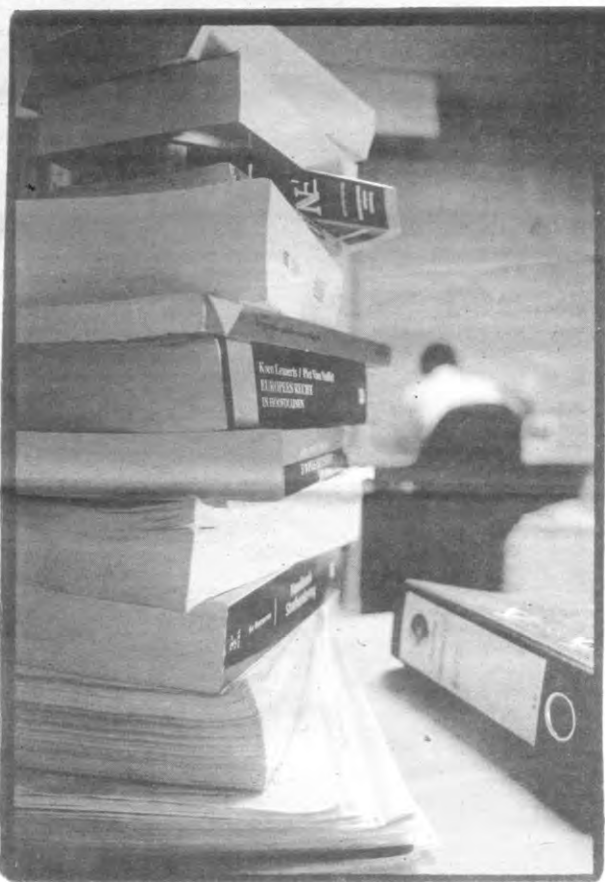
Lid

Bij de meeste kursusdiensten geldt er een korting voor de leden van de betreffende kring bij de aankoop van hun kursussen. Het VTK vormt hierop een uitzondering: zij verkopen alle kursussen aan dezelfde prijs, lid of geen lid. Het verschil tussen de kursusprijs voor leden en niet-leden is voor Historia, Germania en VRG echter miniem.

De kursusdienstverantwoordelijken zijn er zich van bewust welke belangrijke functie

Acco vervult voor de studenten, vooral voor de studenten van de kleinere kringen. Daarom wordt er niet bij andere boekhandels gekocht. Het VRG heeft een voorstel van Standaard Boekhandel om goedkoper te leveren van de hand gewezen. De reden hiervoor was dat het VRG koos voor een lange termijnvisie: wanneer een grote kring als het VRG meerdere jaren na elkaar kiest voor bijvoorbeeld Standaard Boekhandel, dan betekent dat een aanzienlijke versterking van hun Leuvense marktaandeel, ten koste van Acco. Als een boekhandel erin zou slagen meerdere studentenkringen op die manier binnen te rijden, dan leidt dit tot een monopoliesituatie, wat hen vrij spel geeft zowel voor de prijs als de kwaliteit van de cursus. Vooral de kleinere kringen zoals bijvoorbeeld Historia zouden daar nadeel van ondervinden, zo menen de kursusdienstverantwoordelijken. De Standaard heeft immers enkel interesse om kursussen te verkopen van grote studierichtingen.

Cindy Declercq
Kristof D'Exelle
Stijn Buyoy

(foto Bart De Keuster)

Nieuwe brandveiligheidsnormen voor koten

Moet Leuven branden?

Deze week buigt de Leuvense gemeenteraad zich over het nieuwe brandveiligheidsreglement van kamers en studio's. Nieuw is dat de brandweer de regels op een soepeler manier kan interpreteren. Verder goed nieuws voor de bewoners van gemeenschapshuizen: de brandsprakektheid wordt verlegd van de onderverhuurder naar de eigenaar-verhuurder van het kot.

Het bestaande brandveiligheidsreglement uit 1990 moest reeds geruime tijd afgestemd worden op de nieuwe regelgeving, in het bijzonder op het kamerdecreet. Dit decreet uit 1997 omvat een aantal minimale veiligheids- en kwaliteitsnormen voor studentenkamers. In het nieuwe reglement vallen een aantal bepalingen weg die onder tusschen door het kamerdecreet geregeld worden. Het beperkt zich tot brandveiligheidsvoorschriften en valt bijgevoel onder de verantwoordelijkheid van de brandweer.

Geïnviteerd

Er was een tijd dat de brandweer op een blauwe maandagochtend aan je kot stond voor een onverwacht bezoek. Altijd welkom die jongens maar tegenwoordig stuurt men toch eerst een brief naar de eigenaar. Eens geïnviteerd, doet de brandweerofficier zijn ronde in het studentenhuis. Hij controleert de naleving van de veiligheidsnormen, noodzakelijk om "het ontstaan en ontwikkeling van brand te voorkomen, ieder begin van brand te kunnen bestrijden, de veiligheid van aanwezige personen te verzekeren en preventief ingrijpen van de brandweer te vergemakkelijken".

Het belangrijkste voorschrift in het nieuwe reglement is nog steeds de compartimentering. De wanden die de aangrenzende gebouwen scheiden van een kamerwoning, moeten een "brandweerstand" hebben van één uur. Studentenkoten moeten bovendien gescheiden zijn van "gevaarlijke en hinderlijke" inrichtingen, zoals kafees en restaurants.

Ook voor de evacuatie gelden strenge normen: elke bouwlaag waarop zich studentenkamers bevinden, moet over minimum twee vluchtmogelijkheden beschikken. Indien dit niet zo is, kan de brandweerofficier bevelen om een automatische branddetectie-installatie te plaatsen die verbonden is met de brandweercentrale. Uiteraard moeten studenten uitvoerig worden ingelicht over hun vluchtmogelijkheden.

Specifiek voor de kamers van de studenten geldt dat die moeten voorzien zijn van een buitenraam dat van binnenuit geopend kan worden om een eventuele evacuatie mogelijk te maken. Voor de vloeren, wanden en plafonds van kamers en gemeenschappelijke kookruimtes wordt bepaald welke brandweerstand zij dienen te hebben. Op het punt van de kelders is de nieuwe brandveiligheidsnorm zelfs strenger dan het kamerdecreet. In de kelderverdieping mogen namelijk geen studentenkamers meer ingericht worden en er mag geen brandbaar materiaal of afval gestapeld worden.

Rood

Binnenshuis mag de brandweerofficier geen gaslessen aantreffen. Bovendien is het aan te raden om de boel goed op te ruimen voor zijn komst, want de onmiddellijke omgeving van de gasmeter moet vrij zijn

van alle brandbaar materiaal. In badkamers mogen enkel gastoestellen geplaatst worden met rechtstreekse buitenluchtovervoer en rechtstreekse afvoer van de verbrandingsgassen, dit om koolstofmonoxidevergiftiging tegen te gaan.

Op het einde van zijn speurtocht controleert de officier die rode dingen die iedereen wel ongeveer weet staan maar die velen niet op een treffelijke manier weten te hanteren als de nood het hoogst is: brandblusapparaten. Naargelang de aard en omvang van het gebouw bepaalt de brandweer het aantal en de soort van de toestellen.

De nieuwe brandveiligheidsnormen zijn slechts van toepassing op woningen die voor de eerste keer verhuurd worden. Voor de bestaande studentenhuisen geldt evenwel de volgende bepaling: "Wat de weerstand en stabiliteit bij brand van de bouwmaterialen betreft, is de verhuurder (eigenaar) verplicht het bewijs te leveren dat de bepalingen zijn nageleefd." Dit is goed nieuws voor de gemeenschapshuizen: het is niet langer de student die koten onderverhuurt die de zware aansprakelijkheid bij brand moet dragen, maar de eigenaar van het huis.

Huisjesmelkers houden hun hart al vast want de brandweerofficier is onverbiddelijk. Meestal komt een studentenhuis ervan af met het label "voldoet". De eigenaar die met "voldoet niet" wordt gebrandmerkt, krijgt verbeteringswerken opgelegd die binnen een zeker aantal maanden moeten worden uitgevoerd. Bij het label "woonverbod" zoekt u beter een andere kot. Men weze bovendien gewaarschuwd: niet-naleving van het nieuwe reglement wordt gesanktionerd met gevangenisstraf of een geldboete.

Volgens Jos De Winter en Claude Seyns van de Huisvestingsdienst van de KU Leuven is het nieuwe reglement menselijker. De brandweerofficier heeft meer de mogelijkheid om de regels soepel te interpreteren, meer in functie van de aard van het gebouw. De Winter en Seyns vrezen wel dat de brandweer zich hiermee stapels papierwerk op de hals haalt.

Tenslotte vragen zij zich af welk effect deze nieuwe regeling zal hebben op de kamermarkt. In het verleden gebeurde het immers vaak dat nieuwe kwaliteitsnormen leidden tot prijsstijgingen.

Bart De Schrijver

Het Leuvense bibliotheekpersoneel. Na deze week weet u nog niet wie ze zijn en waar ze wonen, maar wel hoe ze reageren. Veto ging undercover. Verder zochten wij gratis voor u op hoe u een klaustrofobie-aanval in de bieb kan vermijden.

Marktonderzoek naar de dienstverlening in Leuvense bibliotheken

“Heb je het al eens op de verwarming gelegd?”

Niks geen onvriendelijke service bij het Leuvense bibliotheekpersoneel. Veto deed een klein ‘marktonderzoek’ en liet fictieve superklunzen Nadja De Decker en Stef Delaere met hun meest idiote en zielige vragen los op enkele bibliotheken. En het mag gezegd worden: de verschillende bibliothekarissen en biblioteekassess doorstonden met glans de vuurproef.

De slechtziende

Die ochtend in de bibliotheek wetenschappen:
Biblioteekaresse: «Biblioteek.»
Nadja: «U spreekt met Nadja De Decker. Ik had een vraagje. Ik ben slechtziend en ik zou een paar boeken moeten uitleenen. Heeft u ook boeken met een vergroot lettertype?»
Biblioteekaresse: «Euh, neen.»
Nadja: «Kan iemand die voor mij dan misschien vergroot kopiëren? Ik kan dat zelf niet.»
Biblioteekaresse: «Ik zou dat heel graag voor u doen, meisje. Maar dat is voor mij niet mogelijk omdat ik hier helemaal alleen werk.»
Nadja: «En is er niemand anders die dat voor mij kan doen, of weet u geen dienst die dat voor mij zou kunnen doen?»
Biblioteekaresse: «Bent u student van de KU Leuven?»
Nadja: «Ja.»
Biblioteekaresse: «Dat zal wel iemand kunnen doen. Maar kan iemand van uw medestudenten dat niet doen?»
Nadja: «Ja, maar ik heb niet zoveel contact met mijn medestudenten, juist door mijn handicap.»
Biblioteekaresse: «Klein sekondje, ik was net met iemand bezig. (enkele sekonden stilte) Tja, je gaat dat toch aan iemand moeten vragen. Ik kan het zelf niet, want ik kan hier onmogelijk zo lang buiten om boeken te kopiëren. Wat studeer je juist?»
Nadja: «Wiskunde.»
Biblioteekaresse: «En ik welk jaar zit je?»
Nadja: «Tweede kan.»
Biblioteekaresse: «Wie is de monitor waar je terecht kunt voor tweede kan wiskunde?»
Nadja: «Oeioei, dat weet ik eerlijk gezegd zelf niet goed.»
Biblioteekaresse: «Of een van de assistenten, dat moet toch te doen zijn.»
Nadja: «Anders zal ik het daar eens aan vragen.»
Biblioteekaresse: «Wel, vraag het eens. Ik wil de boeken voor u klaar leggen en opzoeken, geen probleem. Maar ik kan ze onmogelijk kopiëren, want ik krijg mijn eigen werk niet gedaan. Zoek maar iemand, of een van de assistenten. Ik vind dat zij contact moeten opnemen met uw medestudenten zodat je toch uw dingen vergroot gekopieerd krijgt. En ik wil wel uitleggen hoe het marsjeert om te vergroten. Je moet dan misschien best maar eens meekomen, zodat je kunt zeggen: “Ja dat is goed voor mij” of “Het moet groter of kleiner” of weet ik veel wat. Dan kan die persoon verder. Ik wil u altijd helpen maar zelf de kopies allemaal maken kan ik niet.»
Nadja: «Ja, dat begrijp ik. Kan ik daar dan ook een onkostennota voor krijgen, want dat is nodig voor de verzekering.»
Biblioteekaresse: «Zeker, die zal ik voor u wel maken. Dat is geen probleem. Spreek maar iemand aan die je kent of iemand waar je les van krijgt. Je vraagt dat maar. Je moet daar geen schrik voor hebben, echt niet. Ik leg de boeken klaar en ik zal dan wel zien wie er komt om ze te kopiëren. Ik zal wel zorgen dat dat in orde komt. Maar zelf kan ik ze dus niet kopiëren. Goed?»
Nadja: «Oké. Dat is zeer vriendelijk van u.»
Biblioteekaresse: «Dat is niks. Graag gedaan hoor. Dag.»

Het warhoofd

We konden het zo gek niet bedenken of sommige bibliothekarissen hebben het wel eens meegeemaakt. Bij Letterkunde:
Bibliotekaris: «Ja.»
Stef: «Goedemiddag, u spreekt met Stef Delaere. Ik heb een probleempje. Ik heb twee dagen geleden mijn boeken van de stadsbibliotheek in de boekenbox gegooid en daar zat er nog één tussen van de bibliotheek van Letteren. Nu kunnen ze dat daar niet meer opsporen. Blijkbaar is het op de een of andere manier ergens in een rek verzeild geraakt.»

morgenochtend zit daar iemand anders. Ofwel moet die een boodschap plaatsen dat je al gemeld hebt dat dat boek verkeerd is afgegeven, zodanig dat er een spoor is.»
Stef: «En als ze het dan niet terugvinden? Ik kan natuurlijk niet heel de stadsbibliotheek gaan aflopen.»
Bibliotekaris: «(lacht) Dat moet normaal naar boven komen. Het is niet de eerste keer dat dat gebeurt.»
Stef: «Dat is nog al gebeurd?»
Bibliotekaris: «Jaja. Niet met de stadsbibliotheek, maar dat is nog gebeurd. Wij krijgen ook boeken binnen van de stadsbibliotheek.»
Stef: «Maar het is toch vreemd dat ze daar niet achter komen, dat het blijkbaar ergens in een rek is bijgezet. Misschien toevallig een overeenkomstig nummer of zo?»
Bibliotekaris: «Ja, maar ze zitten daar met de verhuis. Ik denk dat het daar één chaos

kan toch niet.»
Stef: «Dat is vreemd. Ik ga in de bibliotheek van sociologie zelf eens horen. Daar hebben ze mij geregistreerd. Misschien weten ze daar meer.»
(De bibliotekaris blijft andere namen opnoemen.)
Stef: «Dat is allemaal geen familie hoor.»
(De bibliotekaris heeft een Stefaan gevonden, maar die blijkt een andere familienaam te hebben.)
Stef: «Ik ga bij sociologie eens horen. Goed?»
Bibliotekaris: «Ja, Mijn ekskuses.»
Stef: «Dat is niets. Bedankt. Dag.»

De waterrat

De natte nachtmerrrie van elke student: een beschadigd boek. Hoe reageert men bij rechten?
Biblioteekaresse: «Biblioteek Rechten.»
Nadja De Decker: «Goedemiddag mevrouw, u spreekt met Nadja De Decker.

(foto Katelijne Beerten)

Bibliotekaris: «Waar?»
Stef: «De stadsbibliotheek. Die hebben zo'n bus waar je boeken in kan deponeren. Ik had een heel stapeltje en daar zat er nog één van Letteren tussen.»
Bibliotekaris: «Hm, en die zit er mee tussen.»
Stef: «Ik ben daar eens gaan horen, maar ze hebben blijkbaar niets gevonden. Wat moet ik nu doen?»
Bibliotekaris: «Bellen met de uitleenbalie, en liefst morgen na half negen of negen uur omdat dan de verantwoordelijke van de uitleenbalie er is.»
Stef: «Van Letteren bedoelt u?»
Bibliotekaris: «Ja. (geeft het nummer) Als u nu belt, zit daar een, euh, hoe noemen ze dat, een jobstudent hè.»
Stef: «En wanneer zou daar iemand zijn?»
Bibliotekaris: «Morgenochtend zal het (geeft naam) zijn, maar dat is nog niet de verantwoordelijke. De verantwoordelijke is er morgen niet. Dat is nog iemand anders.»
Stef: «Wie is de verantwoordelijke?»
Bibliotekaris: «Nu doe je me zelf twifelen. Mometje. (zoekt naam op en geeft hem) Eigenlijk moet je die hebben, maar

is, man. (lacht) Ik denk dat als je nu een boek wilt hebben, dat dat gewoon niet gaat.»
Stef: «Stel dat het nu niet meer boven water komt?»
Bibliotekaris: «Dan denk ik dat je dat gaat moeten betalen. Heb je je nummer bij?»
Stef: «Neen, ik heb hier mijn kaart niet. Ik ben daar al twee dagen naar aan het zoeken, en ik vrees dat die nog in dat boek stak.»
Bibliotekaris: «(lacht) En hoe is uw naam?»
Stef: «Delaere.»
(Stef moet zijn naam spellen.)
Bibliotekaris: «Stefaan?»
Stef: «Gewoon Stef. Maar misschien staat er Stefaan.»
Bibliotekaris: «(zoekt de naam op) Je zit niet bij ons.»
Stef: «Tiens.»
(De bibliotekaris spelt de naam volledig. Hij noemt een aantal Delaeres die wel in de computer staan.)
Bibliotekaris: «U spreekt hier met de fakulteit Letteren, hè.»
Stef: «Ja, ik heb het boek daar ontleend.»
Bibliotekaris: «Ik vind geen Stef Delaere.»
Stef: «Ik ben eigenlijk student sociologie.»
Bibliotekaris: «Ik vind u niet hoor. Dat

Ik heb een probleempje. Ik heb een boek uitgeleend en ik zat in de bad te lezen... en het is in het water gevallen. Ik heb nog geprobeerd om alle pagina's te leunen, maar dat gaat niet zo goed. Wat moet ik nu doen?»
Biblioteekaresse: «Heb je het al eens op de verwarming gelegd? Dat lukt meestal wel, dan krijg je het wel droog.»
Nadja: «Ja, maar de pagina's zijn een heel stuk dikker en allemaal verrimpeld.»
Biblioteekaresse: «Is het een recent boek?»
Nadja: «Ja. (Zegt over welk boek het gaat)»
Biblioteekaresse: «Oeioeioei. Je zal daar dan toch iets voor moeten betalen, vrees ik.»
Nadja: «Hoeveel?»
Biblioteekaresse: «Dat hangt er vanaf hoe slecht het boek is, natuurlijk.»
Nadja: «Het is ongeveer drie keer zo dik.»
Biblioteekaresse: «Als het nog bruikbaar is... Als de dokumentalist zegt: “Dat kun je niet meer in de bib zetten, dat moet een nieuw worden”, dan moet je gewoon de prijs van een nieuw boek betalen, vrees ik.»
Nadja: «Wat moet ik dan doen? Er eens mee langskomen wanneer het droog is?»

"Hier en daar ook wat tandjes en een beetje speeksel"

vervolg van p. 6

Biblioteekaresse: «Ja, en dan zullen we het eens bekijken.»

Nadja: «Dat is goed. Dag.»

Biblioteekaresse: «Dag.»

De kondoomloze

Zouden er meer zijn die de bie van Gasthuisberg met een medische dienst verwarren?

Biblioteekaresse: «Biblioteek Gasthuisberg.»

Nadja: «Goedemiddag. U spreekt met Nadja De Decker. Ik had graag wat informatie gehad. Ik ben naar de dokter geweest en ik heb een *lymfograduloom* of zoiets, en ik had daar graag wat informatie over opgezocht. Hebben jullie een groot medisch woordenboek of zo?»

Biblioteekaresse: «Bent u zelf dokter?»

Nadja: «Nee.»

Biblioteekaresse: «Normaal gezien moeten wij u doorverwijzen naar de huisarts.»

Nadja: «Het is de huisarts die gezegd heeft dat ik dat heb, maar ik wou meer informatie daarvoor. Het is iets dat seksueel overdraagbaar is en ik had dat graag wat privee gehouden.»

Biblioteekaresse: «Dan kunt u langskomen in onze bibliotheek. Maar ik moet wel zeggen dat de tijdschriften die hier staan vrij gespecialiseerd zijn. Normaal gezien moeten wij patiënten doorverwijzen naar de huisarts en de huisarts kan dan wel informatie opvragen, dat is geen enkel probleem.»

Nadja: «Of is er ergens een dienst hier aan de KU Leuven waar ze mij nog wat uitleg kunnen geven? Mijn huisarts is een goede vriend van mijn vader en ik vind dat een beetje moeilijk.»

Biblioteekaresse: «Ja, ik begrijp de situatie. Ik kan dat wel eens noteren maar ik kan u die informatie wel niet dadelijk geven want ik moet dat zelf even opzoeken. Wat hebt u juist?»

Nadja: «*Lymfogiannuloma venereum*. (Nvdr.: een chronische ontsteking van de lies- en bekkenlymfeklieren en omliggend weefsel, die gekenmerkt wordt door roodheid, zwelling, warmte en pijn, en wordt overgebracht door geslachtsverkeer.)»

Biblioteekaresse: «Hebt u een fax bij de hand?»

Nadja: «Ja, ik kan wel faxen.»

Biblioteekaresse: «Schrijft u die term even op en ook uw telefoonnummer en uw naam, en dan wil ik wel informatie opzoeken. Morgen of overmorgen bel ik u wel even op. Ofwel kunt u zelf eens langskomen

in de bibliotheek. Ik kan u altijd wel zeggen of er iets aanwezig is. Ik kan dat wel eens even bekijken.»

Nadja: «Dus ik mag dat vanavond nog naar u doorfaxen, met mijn telefoonnummer erbij?»

Biblioteekaresse: «Dan kan ik u zeggen of we artikels hebben. Bent u dan geïnteresseerd in de artikels, dan is het best dat u even langskomt in de bibliotheek. Of ik kan u misschien wel een kopie sturen of iets voorlezen uit de ensiklopedie.»

Nadja: «Dat is zeer vriendelijk van u.»

avond.»

Nadja: «U spreekt met Nadja De Decker. Ik moet op zeventien januari een boek binnenbrengen maar ik heb een probleempje. Ik heb het vóór de kerstvakantie uitgeleend. Nu heb ik voor mijn Kerstmis een nieuw hondje gekregen, zo'n klein labradorke, en die heeft dat boek wat stukgebeten.»

Biblioteekaresse: «(lacht) Die leest dat ook graag.»

Nadja: «Ja. Wat moet ik daar nu mee doen?»

Biblioteekaresse: «Wat is het nummer van

Biblioteekaresse: «Ja, ik ga eens kijken. Een ogenblikje (enkele seconden stilte) Ik zie dat dat uitgeleend is op iemand anders zijn naam (geeft naam).»

Nadja: «Ah, het kan dat ik het niet met mijn eigen kaart heb uitgeleend.»

Biblioteekaresse: «Daardoor vond ik dat niet terug!»

Nadja: «Sorry, ik was dat vergeten.» (De biblioteekaresse zoekt de informatie over het boek op.)

Biblioteekaresse: «Ja, ik heb het gevonden.»

Nadja: «Wat moet ik daar nu mee doen?»

Biblioteekaresse: «Het kan op twee manieren. Ofwel zorgt u zelf voor vervanging ofwel bestellen wij het en dan wordt dat best door u vergoed. Als u natuurlijk dat boek ergens anders heel goedkoop kunt vinden... Ik kan hier niet zien hoeveel wij het toen betaald hebben en of het nog beschikbaar is maar misschien weet u waar het verkrijgbaar is, bij De Slechte of zo. Dan mag u het zelf aankopen en aan de bibliotheek geven.»

Nadja: «Moet ik er niet eerst eens mee langs komen? Want het is eigenlijk de voorpagina die eruit gescheurd is. Ik denk dat het voor de rest nog wel doenbaar is om het terug in de bie te zetten. Maar ik kan dat zelf niet inschatten natuurlijk.»

Biblioteekaresse: «Als het niet te erg beschadigd is, dus als het nog leesbaar is, laten wij het terug inbinden en betaal je de inbindingskosten.»

Nadja: «En hoeveel is dat ongeveer?»

Biblioteekaresse: «Ze hadden gezegd dat de tarieven zouden verhogen. Dat is dan ongeveer tweehonderdvijftig frank. Het zal natuurlijk goedkoper zijn dan een nieuw boek. Het is alleen de eerste pagina?»

Nadja: «Ja. En hier en daar ook wat tandjes en een beetje speeksel.»

Biblioteekaresse: «(lacht) Wij hebben ook een hond. Ik ken dat. Maar die leest nog niet veel.»

Nadja: «(lacht) Dan zal ik het zo oplossen. Dan kom ik bij u langs.»

Biblioteekaresse: «Wel ja, dat is heel goed. Dag.»

Biblioteekaresse: «Wilt u dat dan liefst nog voor zes uur faxen?»

Nadja: «Geen probleem.»

(De biblioteekaresse geeft haar naam en faxnummer.)

Nadja: «Bedankt. Dag.»

De hondenliefhebber

Beschadigde boeken komen in maten en soorten, zo ondervond men bij psychologie.

Biblioteekaresse: «Een ogenblik alstublieft (ongeveer zeven seconden stilte). Ja, goeien-

uw lezerskaart?»

Nadja: «Oei, die heb ik hier niet direkt bij de hand.»

Biblioteekaresse: «Wacht even. Hoe is uw naam?»

Nadja: «Nadja De Decker.»

(Nadja moet haar naam spellen.)

Biblioteekaresse: «Ik vind u hier niet terug hoor. Kun je nog eens spellen?»

(Nadja spellt haar naam volledig.)

Biblioteekaresse: «Een ogenblikje. (enkele seconden stilte) Ik vind u hier echt niet terug hoor. Welk boek hebt u uitgeleend?»

(Nadja geeft de naam van het boek.)

De bibliotheken van de KU Leuven praktisch bekeken

Hoe uw eigen fakulteitsbibliotheek eruitziet, weet u ondertussen waarschijnlijk wel. Maar hoe zit het met de andere bibliotheken? Waar staat u op zaterdagvoormiddag gegarandeerd voor een gesloten deur en bij het ontlenen van welke werken krijgt u meteen een boze bibliotekaris achter u aan? Wij zetten het voor u even op een rijtje.

De toegangsvoorwaarden zijn voor ongeveer alle bibliotheken dezelfde. Studenten en personeelsleden van de KU Leuven, Alumni-leden en Vrienden van de Universiteitsbibliotheek zijn gratis aan de bibliotheek verbonden. Studenten van andere instellingen kunnen voor 250 frank een lezerskaart krijgen, niet-studenten betalen hiervoor 500 frank. Indien zij boeken willen ontlenen, moeten zij een waarborg van 1000 frank betalen.

De meeste bibliotheken zijn van maandag tot vrijdag geopend, gemiddeld van 8u30 tot 18 à 19u. Uitzonderingen hierop vormen de bibliotheken van Godgeleerdheid (tot 22u), Rechten (tot 21u), Gasthuisberg (tot 21u op dinsdag en donderdag) en Lichamelijke opvoeding en kinesitherapie (tot 20u45 op dinsdag). Bij Aardwetenschappen kan je dan weer alleen in de voormiddag terecht. Veel bibliotheken sluiten op vrijdag ook een uurtje vroeger. Er zijn een paar bibliotheken die ook op zaterdagvoormiddag open zijn: die van Aggregatie Letteren, Godgeleerdheid, Rechten, Economische en Toegepaste Economische Wetenschappen en de centrale bie.

Bijna alle fakulteitsbibliotheken hebben een openkaststelsel. Dit houdt in dat de werken in open rekken staan en dat je ze er zelf uit mag nemen en weer in zetten. In de bie van Godgeleerdheid, waer de boeken de bie niet mogen verlaten, is het systeem iets ingewikkelder: wanneer je een boek uit de rekken neemt, moet je een

aanwijskaart in de plaats zetten met daarop de gegevens van het boek en de periode dat je het werk nodig hebt. Wanneer deze datum verstreken is, plaatst het bibliotheekpersoneel het werk terug in de rekken. In de centrale bie is alleen de leeszaal openkast. De overige werken staan in het magazijn en moeten aangevraagd worden. Daarbij moet je rekening houden met een wachttijd van minstens dertig minuten.

Er zijn aan de KU Leuven slechts twee bibliotheken waar je niet kan uitlenen: die van Godgeleerdheid en die van Gasthuisberg. Voor Gasthuisberg is dit vrij logisch. Deze bibliotheek wordt immers ook gebruikt door het personeel van het ziekenhuis en het zou toch al te gek zijn dat een patiënt niet kan behandeld worden omdat het boek over de ziekte in kwestie niet uitgeleend is. Bij Godgeleerdheid vinden ze dat het van solidariteit tenover de medestudenten getuigt om de boeken op een plaats te laten die voor iedereen toegankelijk is. In de overige deelbibliotheken kan men het grootste deel van de kollekties wel ontlenen. Alleen belangrijke tijdschriftenreeksen en vaak geraadpleegde werken moeten ter plekke blijven. Zij worden meestal aangeduid met een rode stip. Bij het overschrijven van de ontleningstermijn wordt overal vijf frank per boek per dag aangerekend, met een minimumbedrag van twintig frank. Het is mogelijk om boeken te reserveren. Dit kost meestal twintig frank per stuk.

Als je een boek of kopie uit een bibliotheek buiten Leuven nodig hebt, kan je gebruik maken van het Interbibliotekair Leenverkeer (IBL). Je zoekt dan eerst op in welke bibliotheek het boek in kwestie zich bevindt en dient vervolgens een aanvraag in. Dit kan in alle deelbibliotheken van de KU Leuven behalve in de bie van Letteren: hier moet je voor je aanvraag naar de centrale bie. De aange-

vraagde werken worden tenslotte bezorgd door de IBL-centrales van de KU Leuven. Dat gebeurt natuurlijk niet gratis: de prijzen variëren van 100 frank voor een boek of kopie uit de bie van de KULAK tot 800 frank voor een boekdeel uit de British Library.

Er zijn studenten die geen half uur in een bibliotheek kunnen doorbrengen zonder een akute aanval van klaustrofobie te krijgen. Om hun leven wat aangenamer te maken staan er in elke bie kopieerapparaten. Kopies kosten gemiddeld twee frank per stuk. Tot groot ongenoegen van de studenten heeft bijna elke bibliotheek zijn eigen kopieerkaart. Het gevolg is dat veel studenten met drie of vier verschillende kaarten rondlopen, waarvan ze er geen enkele leeg krijgen. Alleen de kopieermachines van Godgeleerdheid, Filosofie, Sociale Wetenschappen en de centrale bie werken met één en dezelfde kaart.

Op het gebied van multimedia zijn onze bibliotheken goed voorzien. In zówat alle leeszaalen vind je terminals waarop je elektronische databanken en cd-roms kan raadplegen. In ongeveer de helft van de bibliotheken kan je je zoekresultaten ook afprinten. De gemiddelde prijs hiervoor is twee frank per pagina. In de bie van Filosofie vragen ze echter vijf frank per pagina en bij Werktuigkunde is het dan weer gratis. Je kan je zoekresultaten ook altijd opslaan op een diskette. Aan sommige balies kan je die zelfs kopen voor twintig frank. In de bie van Rechten en op Gasthuisberg kosten ze echter vijftig frank. Je neemt dus best je eigen diskette mee.

Heidi Van Hout

Alle praktische informatie over de verschillende bibliotheken van de KU Leuven vindt u op <http://www.bib.kuleuven.ac.be/bib>.

"Dat is nu beschaving: problemen creëren"

Een van de wetenschappen die in de toekomst een enorme impact op de maatschappij zou kunnen hebben is de genetica. Zover is het nog niet. De Leuvense genen-geoor professor Cassiman (algemene erfelijkheidsleer) probeerde zijn wetenschappelijk bedrijf in een redelijke maatschappelijke kontekst te plaatsen.

Jean-Jacques Cassiman: «Ik wou altijd wetenschappen doen maar mijn keuze voor geneeskunde heb ik door eliminatie genomen. Ingenieur en wiskunde vond ik te, biologie vond ik niet genoeg en zo kwam ik bij geneeskunde uit. Bij die studie heb je ook een sociale dimensie. Ik ben geneeskunde begonnen om patiënten te verzorgen, niet om aan wetenschappelijk onderzoek te doen. De combinatie van het humane en het wetenschappelijke sprak mij aan. Ik ben naar Leuven gekomen omdat het een goede reputatie had en ja, mijn vader had hier ook gestudeerd.»

Verwijt

Veto: Maar nu is dat humane aspect toch verminderd, u bent nu toch veel meer als onderzoeker bezig?

Cassiman: «Ik heb enorm veel contacten met mensen, zeker met het grote publiek. De laatste tien, vijftien jaar is vooral de impact van de genetica op de mens centraal komen te staan. In die zin ben ik dus terug waar ik ooit gestart ben. Nu zit ik als onderzoeker niet meer in een behandelingschema maar bekijk ik de impact van wat er allemaal aan het

niet aan. Maar dat het konflikt niet stoelt op wetenschappelijke feiten, is evenzeer juist. Ik zie dat in mijn dagelijkse leven aangezien ik kinderen en schoonkinderen heb die in die beide groepen zitten. Voor zover ik kan zien zijn er tussen hen weinig problemen. Volgens mij heeft het konflikt dan ook vaker psychologische gronden dan dat het op gegevens is

"Ik heb jarenlang de ahturenmis gezongen maar ik ben daar niet katolieker door geworden"

gebaseerd. De ene verwijt de andere dat hij niet wetenschappelijk is en de andere zegt dat de ene de criteria niet snapt. Ik denk dat dat een vals probleem is, één van gebrekkige communicatie.»

Veto: Hoe voelt u dat in uw eigen veld aan, waar via etische commissies een aantal humane wetenschappers zich op uw terrein begeven en komen zeggen hoever jullie mogen gaan?

Cassiman: «Een echte strijd vindt er eigenlijk niet plaats. Maar de dialoog is pas mogelijk geworden de dag dat de twee partijen elkaar begrepen en dezelfde taal konden spreken. Zolang de ethicus niet wist wat moleculaire biologie was, kon die ons moeilijk iets zinnigs vertellen. Ondertussen bestaat dat probleem niet meer, die mensen weten nu perfect waar wij mee bezig zijn en wat de draagwijdte

die volgens u over- of onderbelicht worden en waaraan u zich ergert?

Cassiman: «Dat ligt heel gevoelsmatig. Men schert met termen en bedreigingen die inspielen op de natuurlijke angst van de mensen voor het nieuwe, voor de gevaren, terwijl men zeer weinig korrekte informatie geeft. Ik wijs met de vinger naar de industrie, zeker als men het over planten heeft. De informatie die de industrie geeft waarom we genetisch gemodificeerde planten moeten maken is ongeveer nul. De wetenschappers die in hun ivoren toren zitten doen ook weinig inspanningen. Daar loopt België heel ver achter bij landen als Frankrijk waar de mensen jaarlijks door de Téléthon (soort van Levenslijn, yd/dv) een hele avond geïnformeerd worden. Die mensen spreken over genen alsof het dagelijkse kost is. In onze media is het alleen interessant als het kort, kernachtig en spektakulair is.»

«De overheid doet trouwens ook geen enkele inspanning. In Engeland heb je zesendertig commissies waarin zelfs Greenpeace vertegenwoordigd is. In België schieten we op dit terrein echt te kort. Ik ben bereid om daar tijd in te steken maar de vraag komt niet van onze beleidsvoerders. Als ze mij bellen of hier met een kamera staan, zal ik nooit weigeren want ik vind dat we dat als onderzoekers moeten doen.»

Angst

Veto: In uw onderzoek bent u in zekere zin op zoek naar een verbetering van het bestaande. U probeert oplossingen te vinden voor ziektes. Hoe ver gaat u in de definitie van wat een ziekte is?

Cassiman: «Een zeer moeilijk punt. In eerste

op die menselijke informatie en wilens nilens gaat men proberen ze te verbeteren.» **Veto:** Waarschijnlijk is niet alles genetisch bepaald, dus is ook niet alles te verhelpen? **Cassiman:** «Klopt, het is zelfs heel goed mogelijk dat door aan preventie te doen er andere problemen naar boven zullen komen. Dat je door het uitschakelen van die en die factoren problemen krijgt met allergieën terwijl je eigenlijk een verhoogd risico had op schizofrenie. Kwa behandeling worden we veel gerichter, specifiek en efficiënter dan vroeger. Dat is al positief. Het negatieve — en dat is de keerzijde, vooral bij de toepassingen — is dat je ook kan beginnen sleutelen aan die genen. Dan begin je dingen te doen waarvan we de draagwijdte niet kunnen inschatten. Zeker als je dat gaat doen bij een embryo met als gevolg dat al zijn sellen en dus

In de reeks *Wetenschap en maatschappij* worden grenzen van de wetenschappelijke ontwikkeling humane als de eksakte wetenschappen komen aan bod naar de relevantie van het onderzoek in macht van wetenschap, het einde van de wetenschap van de geïnterviewden worden op de proef gestrevte passeren. De reeks wordt afgerond met een

al zijn nakomelingen gewijzigd zijn. Dan ben je vertrokken met een impact op de volgende generaties. En dat is de grote vraag, waar gaat het stoppen? Daar kan echt niemand op antwoorden. De mens wil altijd meer. Zijn er betere genen, dan geef je die aan je kinderen.»

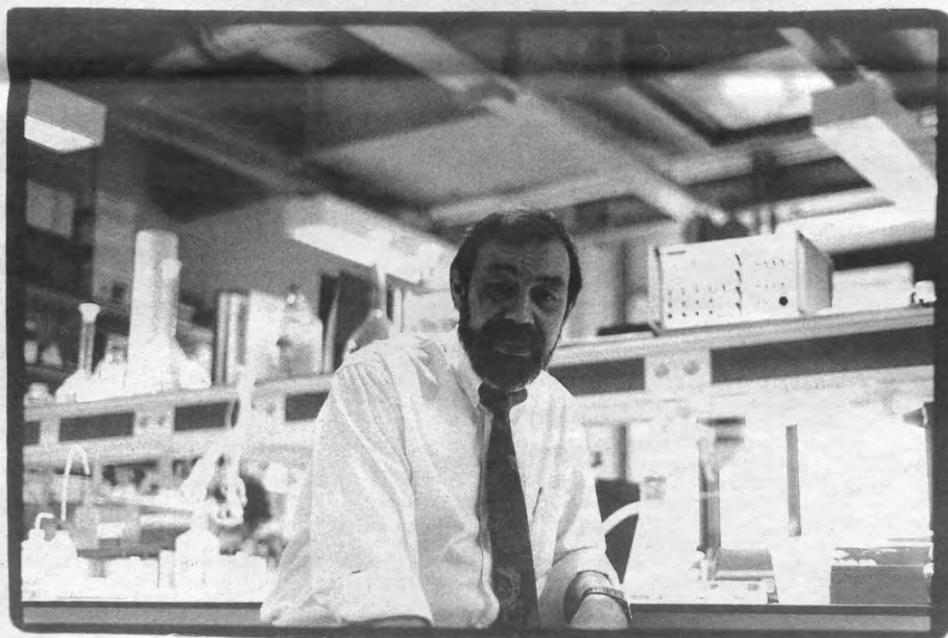
Veto: Fikseren wij ons soms niet wat op futiliteiten — zoals het dragen van een bril of schooneheidsfoutjes — terwijl vele mensen in andere werelddelen aan honger of oorlog sterven?

Cassiman: «Ik denk dat dat de grootste challenge is waar we voor staan. Enerzijds zitten we met wetenschappelijke informatie die voor iedereen geldig is, ook voor mensen uit de derde wereld. Anderzijds merk je dat er iets moet gebeuren, zoals met het milieu, anders is het hier niet meer leefbaar. Zo is het ook met de derde wereld die meer en meer achteruit raakt, ik denk hier zeker aan Afrika. Toch leren Afrikanen ons nog veel over hoe zij hun plan trekken. Nu hebben we immers overvloed maar als het milieu niet wordt gered en we ons op de essentie zullen moeten richten, dan gaan we een aantal aspecten van wat zij nu doen, goed kunnen gebruiken.»

Return

«Je moet eens kijken naar antropologische studies, daar merk je dat men in die maatschappijen gelukkig kan zijn met het weinige dat men soms heeft. Dat is iets dat wij kwijt zijn. Je ziet die tendens als je naar de religiositeit kijkt in de maatschappij. Er is een toenemend aantal mensen die in mysticisme of in andere godsdiensten meer actief worden. Enerzijds zijn we de grootste individualisten aan het worden die er rondlopen, anderzijds is er nog de nood om een gemeenschap te vormen, om nog die sociale contacten te hebben. Daar moeten we kijken naar het feit dat wat wij niet meer hebben, elders nog wel bestaat. Eventueel moeten we daar lessen uit trekken naar de toekomst toe. We zijn nu met zes miljard; binnen afzienbare tijd zit de wereldbol vol. We kunnen ze niet allemaal naar Mars of de maan schieten.»

Veto: Ziet u daar oplossingen voor? **Cassiman:** «Geen kinderen meer hebben is niet denkbaar, dus waar stopt dat ergens? Op wetenschappelijk vlak heeft de derde wereld een grote achterstand. Ze heeft recht op die informatie. Men zegt dat de toekomst voor de genetisch gemodificeerde gewassen voor de derde wereld fenomenaal is. In theorie wel: de hongersnood kan je er misschien mee oplossen, maar daarmee zijn de andere problemen nog niet weg. Iets wat de genetica wel duidelijk bijbrengt, is dat het onderscheid tussen blanken en zwarten bijvoorbeeld op genetisch vlak onbestaande is. Het verschil

(foto Reinout Depoorter)

gebeuren is met de toekomst van de mensen. Ik ben van het individuele naar het maatschappelijke gegaan en in die zin is mijn perspectief veel breder geworden dan toen.»

Veto: Hoe bent u in de genetica en erfelijkheidsleer terecht gekomen?

Cassiman: «Louter toevallig. Ik was als student op zoek naar een laboratorium om wat onderzoek te doen en tijdens een autopsie vroeg een professor mij of ik wat tijd overhad. Zo ben ik op het lab erfelijkheid terechtgekomen. Dat is mij dan geleidelijk aan gaan boeien. Toen, in het begin van de jaren zestig, konden we amper een chromosoom zien.»

Veto: U geeft les aan eksakte en humane wetenschappers. Hoe voelt u de diskussie aan kwa denken en metodologie tussen beide groepen wetenschappers?

Cassiman: «Dat er een strijd is, daar twijfel ik

ervan is. Wij begrijpen dan ook wat hun inbreng in het debat is.»

Veto: Bent u ooit geremd geweest in uw onderzoek vanuit een bepaalde hoek?

Cassiman: «Nooit! Je moet een duidelijk onderscheid maken tussen het onderzoek en de toepassingen ervan. In onze sektor zitten de grote etische problemen bij de toepassingen, niet in het onderzoek. Ik heb onlangs nog een enorme miskleun gehoord in de media, namelijk dat de patenten van de grote bedrijven het onderzoek zouden remmen. Dat klopt niet, patenten zijn niet geldig in onderzoek. Zolang je geen kommersieel produkt maakt, moet je je daar als onderzoeker echt niets van aantrekken. Ook met richtlijnen van de Kerk en dat soort dingen heb ik nooit veel problemen gehad.»

Veto: Het maatschappelijk debat over de genetica is heel intens, zeker via de media. Zijn er aspecten

instantie zijn we op zoek naar hoe het allemaal in elkaar zit, dan gaan we kijken hoe het verkeerd loopt. Pas daarna komt de vraag of daaraan iets kan gedaan worden. Het is niet onze bedoeling om de mensen beter te maken, of mooier, of slimmer. We willen de mensen individueel met hun probleem helpen. Aan de maatschappij willen we onze informatie bekend maken zodat er daar geïnformeerde beslissingen kunnen genomen worden. Het is fenomenaal wat er aan het gebeuren is en ik denk dat velen dat nog onderschatten. Tenslotte komt de vraag wat er met die kennis moet gebeuren. Wij gaan dat niet beslissen en jullie ook niet. Dat moeten we met iedereen beslissen. En hoe gaat men die beslissingen nemen zonder te weten wat dat binnen twintig jaar betekent of welke gevolgen dat heeft voor de volgende generaties? We evolueren echt naar mogelijke ingrepen

tussen twee blanken is vaak groter dan het gemiddeld verschil tussen een blanke en een zwarte. Die opvallende huidskleur en die dikke lippen, genetisch betekenen die echt niets, dat is twee keer niets in al de genetische informatie. Voor een geneticus is er maar één wereldbevolking, met variaties op hetzelfde thema. Als dat bewustzijn een beetje gaat groeien en als de mentaliteit zich daaraan aanpassen, dan moet er iets fundamenteels veranderen. Dat is onze enige kans, denk ik.»

Koning

Veto: Niet alles kan op hetzelfde moment onderzocht worden. Hoe stelt men de prioriteiten?
Cassiman: «Dat is moeilijk te beoordelen. De opdracht van een onderzoeker is om aan onderzoek te

MAATSCHAPPIJK

op zoek gegaan naar de mogelijkheden en op het einde van dit millennium. Zowel de bod. Bij verschillende professoren zal gepolst worden vakgebied, nieuwe evoluties, de werkelijke hup, enzovoort. Ook de persoonlijke motivaties. In totaal zullen een zestal professoren de debat tussen de verschillende profen.

(dv/yd)

doen. Wat hij nu onderzoekt kan vandaag niet relevant zijn maar binnen twintig jaar heel belangrijk blijken. Wat voor mij belangrijk is, is de kwaliteit en de manier waarop de vragen opgelost worden. De onderzoeker moet zich niet de vraag stellen of wat hij aan het doen is het meest maatschappelijk relevante is. Het probleem duikt weer op bij het toegepast onderzoek waar men vaststelt dat de ziekte van de derde wereld niemand mocht zich niet de vraag stellen of wat hij aan het doen is het meest maatschappelijk relevante is. Het probleem duikt weer op bij het toegepast onderzoek waar men vaststelt dat de ziekte van de derde wereld niemand interesseert. Als je een geneesmiddel vindt, wordt daar niet voor betaald zodat de bedrijven geen return krijgen. De rest van de maatschappij is blijkbaar niet zo sociaal om daar dan zelf geld in te steken. Dat probleem zal kleiner worden als we het genoom van de mens zullen vinden, en dat van bacteriën en parasieten zoals malaria. Daar zullen met-tertijd betaalbare behandelingen uitkomen, maar je lost er het probleem niet mee op als er sterfte blijft aan infecties waarvoor je gewone antibiotica nodig hebt en je vaccinaties moet doen. Als je bovendien gaat investeren in optimale gezondheidszorg in die landen, zal je immense overbevolking krijgen. Zo creëer

Rektor De Somer spoot zichzelf in met spullen die in zijn labo werden gemaakt om te zien hoe de mens erop reageerde

je een nieuw probleem. Dat is beschaving: problemen creëren!»

Veto: Hoe zit het met de eugenetica (onderzoek naar de verbetering van het menselijk ras, yd/dv)? U deelt altijd de sferen mooi op tussen onderzoek en toepassing maar zijn sommigen niet, zonder erbij na te denken, dokter Mengele's, droom aan het waarmaken?

Cassiman: «Het is onvermijdelijk dat er gekken zijn die zulke dingen willen proberen. Het enige wat je kan hopen is dat het beperkt blijft en dat men er voldoende snel bij is om die mensen hun gevaarlijk spelgoed uit handen te nemen. Het is zeer opvallend dat men er zich in mijn gemeenschap — de internationale genetica — van bewust is dat we moeten spreken met het publiek, want we doen het eigenlijk voor de mensen. In die erkende gemeenschap zie ik mensen niet plots dingen beginnen doen die indruisen tegen alle gezond verstand. Maar die ene man die wil gaan klonen, wat wil je daartegen gaan doen? We kunnen die niet afschieten.»

Veto: Het laatste jaar zagen we in de media een aantal creaties van genetica zoals een lichtgevende muis of een muis met een menseenor op haar rug. Het is tegelijk pervers en fascinerend. Hoe kijkt U naar dat soort prestaties?

Cassiman: «Die worden vaak verkeerd geïnterpreteerd. Het feit dat men het gen dat lichtgeeft in die muis gekregen heeft, laat een aantal proeven toe om te zien of dat gen nog functioneert of niet. Met die lichtgevende muis zelf zijn we niets, maar met die technologie wel. Men heeft het misschien iets te spektakulair voorgesteld met die muis.»

Veto: Wat als dat muisje ontsnapt en zich had voortgeplant? In uw sektor kunnen de mogelijke ingrepen op de natuur enorm groot zijn.

Cassiman: «Wat het risico betreft: een nul-risico bestaat uiteraard niet, dat kunnen ook wij nooit garanderen. Met de richtlijnen nu zitten we uiteindelijk niet slecht. Bovendien zijn er relatief weinig experimenten met echt potentieel gevaarlijke zaken. De meeste proeven, die men ook streng gecontroleerd moet uitvoeren, zijn eigenlijk niet gevaarlijk. Ik denk dat we soms aan het overdrijven zijn, precies omdat we zeker willen spelen. Het grootste gevaar ligt erin dat de onderzoeker zelf zich in het labo met iets besmet dat hij niet kent. Uiteindelijk is dat een zeer theoretisch gevaar, zeker als je ziet wat we twintig jaar geleden nog deden. Zo had je rektor De Somer die zichzelf inspoet met spullen die op zijn labo werden gemaakt om te zien hoe de mens daarop reageerde.»

Veto: In ons eerste interview van deze reeks hadden we met professor Emiel Lamberts een historicus te gast. Is wat u doet soms ook niet een vorm van historisch onderzoek op eksakte basis?

Cassiman: «Absoluut, zonder enige twijfel. Wij werken dagelijks samen in onderzoek met archeologen. Zo doen wij mee aan het onderzoek van professor Marc Waelkens in Sagalassos om resten van mensen te onderzoeken naar hun oorsprong. Waren zij familie van degenen die er nog wonen of was dat een andere bevolking? Wij doen heel wat studies over de diversiteit van het menselijk genoom die precies onze oorsprong moeten achterhalen. Die ligt in Afrika, daar is geen twijfel meer aan. We willen weten hoe migraties geleid hebben tot de situatie die we nu kennen.»

Mutatie

Veto: Zo hebt u onderzoek gedaan naar het nakomelingschap van Lodewijk XVII. In hoeverre was dat een fait divers voor u? Wat vond u van de eis van de families die beweerden afstammeling van hem te zijn?

Cassiman: «Het was een wetenschappelijke uitdaging voor ons en daarom heb ik het aangenomen. Ik steek natuurlijk niet weg dat zo'n probleem mij ook aanspreekt. Je hebt nu een technologie waarmee je eventueel een historisch probleem kan helpen oplossen. Of we nog DNA uit die stalen krijgen, en of dat hetzelfde is als van die afstammelingen, dát interesseert mij. Maar of die mensen nu rechtstreeks van een koning komen of niet, dat kan mij geen bal schelen.»

Veto: Professor Lamberts stelde in de relatie humane versus eksakte wetenschappen het volgende: "Mensen bezitten een vrijheid, atomen zijn naar mijn weten niet vrij." Hoe deterministisch wordt het wereldbeeld wanneer men aan genetisch historisch onderzoek doet?

Cassiman: «De vrijheid van de mens wordt nog sterker: vermits men nu die informatie heeft kan men beslissen wat men ermee wil aanvangen; dat kon men vroeger niet. Vroeger was het: "ge hebt kinderen en ge moet pakken wat ge krijgt". Nu kan je gaan kijken of er eventueel een probleem is met dat kind en dan kan je vrijelijk beslissen of je dat kind wilt of niet. De vrijheid wordt dus groter maar de opdracht wordt ook veel zwaarder. Je bent dus verplicht mensen beslissingen op te dringen. Dat is echter kwa mens zijn veel volwaardiger dan het geluk te moeten afwachten. Je zit trouwens niet altijd vast in je genen ivant ook milieuafactoren zoals opvoeding en eetgewoonten spelen een rol. Identieke tweelingen bijvoorbeeld die op verschillende plaatsen zijn opgevoed, zijn helemaal niet identiek.»

Veto: In het kader van Darwin's "overleving van de best aangepaste" zou je de genetica op twee wijzen kunnen bekijken. Je kan het zien als een superaanpassing of als een manier om de natuur-

lijke selectie in de maling te nemen. Welke visie verkies u?

Cassiman: «Wat nu duidelijk blijkt uit de analyse van het menselijk, dieren- en bacteriën-DNA is dat de evolutie bestaat. We vinden dingen terug in bacteriën die wij ook nog hebben. De verwantschap tussen lagere diersoorten en de mens wordt zeer duidelijk. Wat het ingrijpen betreft: we zijn al jaren met antibiotica en zo de zwakkeren aan het helpen overleven. In die zin zijn we de evolutie al serieus aan het tegenwerken. Maar evolutie is niet alleen dat; het zijn ook wijzigingen die spontaan in DNA optreden en die nieuwe combinaties opleveren. Die kunnen ons eventueel beter voorbereiden voor het milieu dat er nog niet is, zoals één zonder ozonlaag. We kunnen niet voorkomen dat er spontane veranderingen optreden, dat er een grote catastrofe zou gebeuren en dat een beperkt aantal mensen die die mutatie hebben, zouden overleven. Dat is ook evolutie. Maar als zoiets niet gebeurt bestaat het risico dat, als we zelf beginnen sleutelen, we de evolutie zodanig tegenwerken dat we onze eigen evolutie stopzetten. Dan zou het kunnen dat wij binnen zoveel tijd — hoeveel weet ik niet — gaan uitsterven, dat het milieu progressief gaat veranderen en dat wij niet meer aangepast gaan zijn met al dat gesleutel.»

Veto: U bent ook betrokken bij gerechtsonderzoek. Wat is uw visie op de aanleg van genetische

Daar ben ik een fervent tegenstander van. Als er een moord gebeurt, hoop ik altijd dat ze de dader pakken maar dat weegt niet op tegen het opnemen van tien miljoen mensen in een databank.»

Milieu

Veto: U zei daarnet dat jullie de evolutietheorie aan het bewijzen zijn. Botst dat soms niet met de K van de KU Leuven? Botst het wetenschappelijke wereldbeeld soms niet met het religieuze?

Cassiman: «Genen zijn genen, daar kan je niet naast kijken. Dat het DNA van een bacterie en van een mens op elkaar gelijken; je mag op je kop gaan staan maar dat zal daar niets aan veranderen. Ik denk zelfs niet dat de paus zich daar ooit over heeft uitgesproken. Dit heeft zeker niets met katholiek zijn te maken. Wat het katholieke aspect is van deze universiteit moet je aan de rektor vragen. Ik denk dat het een ingesteldheid is op morele basis. Ik heb jarenlang de achtentienmis gezongen, maar ik ben daar niet katholiek door geworden!»

Veto: Over muziek gesproken, u komt uit een zeer muzikale familie. Zit dat in de Cassiman-genen?

Cassiman: «Tuurlijk! Nu ja, er was een deel milieu bij. Het zat er bij mijn grootvader langs twee kanten al in. Ik heb minder muzikale genen dan mijn broer en toch zijn we in hetzelfde milieu grootgebracht.»

(foto Reinout Depoorter)

databanken?

Cassiman: «Die worden al aangelegd, dat staat in een nieuwe wet. Ik heb er hard voor gejuverd dat er maar twee zouden zijn. Eén met veroordeelden van zware misdrijven en één met personen die nog niet geïdentificeerd zijn. Zeker geen databank van verdachten, daar verzet ik mij tegen, daarvan is niet bewezen is dat ze 'een misdrijf gepleegd hebben. Op dat vlak zijn erge dingen aan het gebeuren in België. Er zijn databanken die in bepaalde labo's worden aangelegd omdat die wet nog altijd niet verschenen is. Het is totaal illegaal wat daar aan het gebeuren is. Als je de politie laat doen dan zal het simpel zijn: van alle pasgeborenen een genetisch profiel stokeren. Maar welke prijs betaal je daarvoor? De technologie is gevoelig genoeg om van een vingerafdruk een DNA-profiel af te leiden. Hierdoor wordt de privacy van de mensen op de meest fundamentele wijze geschonden.

Veto: Is er iets wat binnen de mogelijkheden ligt en dat u wil bereiken voor u op emeritaat vertrekt?

Cassiman: «Een deftige structuur creëren om de mensen of de maatschappij en de politiciers met elkaar te doen communiceren over dit onderwerp. Mocht dat kunnen, daar wil ik gerust aan meewerken. Wat experimenten betreft zijn er natuurlijk problemen die ik zou willen oplossen. Er is één ding waar ik al jaren op werk en dat is mucoviscidose. De oorzaak kennen we al. Ik zou willen weten hoe dat allemaal juist werkt en daar een fundamenteel korrigerende therapie voor vinden. De beperking ligt bij wat ik kan vandaag.»

Veto: Wat wil u uw studenten meegeven hebben de dag dat ze de universiteit verlaten?

Cassiman: «Gewoon dat ze kritisch leren denken en niet alles zomaar voor waar aan-nemen.»

Yves Dejaeghere
Diederik Vandendriessche

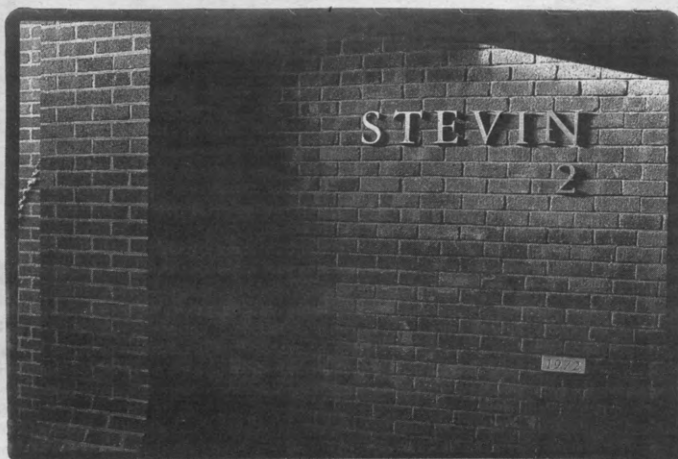
Louvain

la

Neuve

(foto's: Pieter Van der Aa)

Kampus probeert uit te groeien tot echte stad

Op vakantie in Louvain-la-Neuve

Dit jaar viert de Leuvense universiteit niet alleen haar eigen 575-jarig bestaan maar ook de dertigste verjaardag van haar gescheiden siamese tweelingszus, de Universit  Catholique de Louvain. Hoewel de UCL een aantal gewoontes meenam naar het Waals-Brabantse Ottignies, is er op dertig jaar tijd toch een totaal verschillende sfeer ontstaan.

In de middeleeuwen kon enkel de paus een universiteit oprichten. Op vraag van de stad Leuven en hertog Jan IV van Brabant stichtte paus Martinus V op 9 december 1425 de Leuvense Universiteit als een van de eerste van Europa. Na eeuwen ontwikkeling met hoogtes en laagtes bereikten in de jaren zestig de spanningen tussen Vlamingen en Walen een hoogtepunt. De slogan "Walen buiten" werd w erkelijkheid in 1968 met de opsplitsing van de Leuvense universiteit. Twee jaar later kregen de Nederlandstalige KU Leuven en de Franstalige UCL bij wet zelfstandigheid.

Beide universiteiten hebben echter nog tal van gemeenschappelijke gebruiken. Zo heet een studentenkamer er ook een *kot* en kan je gaan sporten in *Le Sportkot*. Bovendien gebruikt de UCL hetzelfde logo en dezelfde blauwe kleur als de KU Leuven en wordt het patroonsfeest gelijktijdig gevierd. Ieder jaar pendelt kardinaal Danneels na de eucharistieviering in Leuven naar Louvain-la-Neuve om ook daar voor te gaan. Dit jaar kent de UCL eredoctoraten toe aan mevrouw Gro Harlem Brundtland en aan de

politici Lionel Jospin en Romano Prodi. Hoewel ze eigenlijk nog maar een goede dertig jaar bestaat, viert ook de UCL dit jaar haar 575ste verjaardag, deels in samenwerking met de Leuvense zus.

Hijskranen

Doordat de KU Leuven na de splitsing alle gebouwen en infrastructuur erfde, stonden de Franstalige professoren voor een loodzware opdracht: vanuit het niets een volledige universiteit opbouwen. De keuze viel op een terrein van negenhonderd hectare in de buurt van de Waals-Brabantse gemeente Ottignies. De professoren Michel Woitrin en Raymond Lemaire worden beschouwd als de stichters van de nieuwe stad die de naam Louvain-la-Neuve meekreeg.

Koning Boudewijn mocht in 1971 met de eerste steenlegging de bouwwerken starten. Zeven jaar later was de hoofdbrok van de site af en waren alle fakulteiten overgeplaatst, behalve die van geneeskunde, die gevestigd werd in Woluwe. Anno 2000 zijn de hijskranen nog steeds niet verdwenen: de uitbreiding van Louvain-la-Neuve gaat verder. Momenteel worden er extra voorzieningen zoals een shopping center aangelegd om van de stad een echte aantrekkingspool voor de hele omgeving te maken. Ondanks alle inspanningen

lijkt de site meer op een artificieel aangelegd vakantieoord dan op een stad. Vanuit het station van Louvain-la-Neuve kom je terecht in straatjes die het best te vergelijken zijn met Main Street in Disneyland: parkeergarages vormen het fundament van de stad. Het dak van de garages vormt een plato met gelijksoortige gebouwen in ski-oordstijl omgeven door betonnen voetgangerstraatjes. Op het gelijkvloers van deze gebouwen zijn allerlei winkels, kafeetjes, bankkantoren en andere diensten te vinden. Op de verdiepingen zijn er afwisselend studentenkamers en appartementen voor niet-studenten.

Spookstad

Dit academiejaar wonen er voor het eerst meer residenten (niet-studenten) dan studenten in de stad. Deze trend is het resultaat van de inspanningen van het

stadsbestuur om van Louvain-la-Neuve een echte stad te maken in plaats van een campus. De universiteit vormt nog steeds de spil maar de lagere en middelbare scholen en een hogeschool zorgen ervoor dat het stadje ook door een ander publiek wordt bevolkt. Een vaste bevolking is broodnodig om het gebied leefbaar te houden in de weekends en de vakantieperiodes. Tegenwoordig is de toestand al iets verbeterd maar enkele jaren geleden was Louvain-la-Neuve tijdens die periodes een echte spookstad.

De universiteit is opgedeeld in tien fakulteiten en levert met twintigduizend studenten de helft van de Waalse universitair. Bijzonder is dat alle lessen er beginnen en eindigen op hetzelfde tijdstip, met gigantische mensenstromen tussen aula's en kote  tot gevolg. Door de compatibiliteit van de uurroosters is iedereen op hetzelfde moment thuis en wordt er meestal samen gekookt en gegeten. Hierdoor is er geen grote behoefte aan studentenrestaurants, waar het aanbod overigens niet zo gevarieerd is als in de Leuvense Alma's. De p rzen zijn er ook hoger en frieten bijhalen is niet mogelijk.

Studenten in Louvain-la-Neuve is in het algemeen duurder dan in Leuven. Voor een

kot betaalt men gemiddeld negenduizend frank, het inschrijvingsgeld bedraagt meer dan zeventwintigduizend frank en doordat de winkeltjes ter plaatse een monopoliepositie bekleden, zijn de produkten er vrij duur. De studententaliteit wordt er echter als plezieranter en warmer aanvoeld.

David Adriaen
Caroline Leysen

Info: <http://www.ucl.ac.be>

Fuiven in Louvain-la-Neuve

Dode gebouwen en levende studenten

In Louvain-la-Neuve rondlopen geeft je misschien een kille en koude indruk maar volgens studenten is er meer dan die artificiële bouwkunst. De student wordt er niet aan zijn lot overgelaten: tal van themahuizen, verschillende fakulteitskringen en de overkoepelende studentenorganisatie Assembl  Générale des étudiants de Louvain (AGL) zorgen voor leven in de brouwerij.

Louvain-la-Neuve werd opgericht in het niets. Om iets aan de leegte te doen werden de *kots- -project* gelanseerd. Momenteel zijn er een honderdtal van deze themahuizen die deel uitmaken van het kotelven. Een tiental studenten delen samen een huis waarbij  en thema centraal staat. Gedurende het hele jaar werken de studenten rond het opgestelde project. De thema's zijn zeer uiteenlopend maar bezorgen wel een meerwaarde aan de studentengemeenschap. Zo bestaan er koten als het *Shakespeare's kot*, *Arts et architecture*, *Cin forum* en *Kot Enfance Unicef*.

Zuip

Omdat er een wachtlijst bestaat om op een *kot- -project* te kunnen zitten, worden de bewoners voor het volgende academiejaar tijdens een eentje geselecteerd. Eens het jaar gestart is, wordt het op *kot* een gezellige boel. Ook op andere, 'gewone' koten wordt er dikwijls samen gekookt en vanalles georganiseerd. In de maanden april en mei, wanneer in Leuven het blokseizoen geopend is,

organiseren de Waalse studenten barbecues op de grasveldjes voor de koten, die meer dan eens uitmonden in een gezamenlijke luif.

In het *Nederlands kot* wonen Vlamingen en tweetaligen uit Vlaams-Brabant. Ze werken samen rond de Nederlandse taal. Zo organiseren ze elke week conversatielessen voor medestudenten met spelletjes en avondactiviteiten. Elke week bezoeken de kotbewoners een lagere school waar ze op een speelse manier de kinderen Nederlandse woordjes bijbrengen. Studenten kunnen er ook terecht voor verbetering van Nederlandse werkjes en vragen over sollicitieren en studeren in Vlaanderen.

In het uitgebreide aanbod van themahuizen zitten ook koten met een uitleendienst voor bijvoorbeeld verkleedkleden of stripverhalen. Elders kan je terecht voor filmvoorstellingen of informatie over natuur of astrologie. En niet te vergeten: een dessert kan je altijd proeven in *Kot d'Or*.

Het kot met als centraal thema sport organiseert elk jaar de 24 uren van Louvain-la-Neuve. Een beetje zoals de Leuvense 24-urenloop, maar dan met de fiets. Het is echter beter gekend als de zuippartij bij uitstek. Na de dood van een student in de marge van deze gebeurtenis werd het evenement in '97 een jaar stopgezet en in '99 heropgestart met een veel 'familialer' karakter. Onder druk van de academische overheid werd er een soort gezinsgebeurtenis van gemaakt. Er werden minder dronken studenten gesignaleerd maar dit was vooral te wijten aan het feit

(foto Pieter Van der Aa)

dat er überhaupt veel minder studenten kwamen opdagen.

Dat de Walen houden van feesten is niet zo bekend maar in hun studentenkring kunnen ze er wat van. In tegenstelling tot Leuven vind je in Louvain weinig kafees. Wel heeft elke fakulteit zijn eigen bar. Kringen organiseren er zelfs etenjes met de profren die soms op het einde van de avond met hun studenten meedansen op de tafels. Er is dan ook een goed gevuld weekschema waarin iedere kring zijn vaste fuilidag heeft.

Bierklak

Indien je ervoor kiest om je te laten dopen in Louvain-la-Neuve, moet je wel tegen een stootje kunnen want het gaat er harder aan toe dan in Leuven. In het jaar na de doop kan je ook nog een uitvoerig ritueel ondergaan om eigenaar te worden van de beruchte *calot*. Dit is een soort van bierklak, een *potke* dat je moet verdienen door een hele avond (nacht) lang te bewijzen dat je een echte student bent. Je moet alle liederen van de codex perfect kunnen zingen met inbegrip van het Belgisch volkslied en kleine opdrachten uitvoeren. Drinken hoort

er uiteraard ook bij. Bij stemming wordt beslist of je een *calot* waard bent. Vervolgens kan je bij allerlei gelegenheden pins met een symboolwaarde op je *calot* steken. Een omgekeerd varken betekent dat je gedoopt bent, een gouden ster is een geslaagde kandidatuur. Een handdruk krijg je van een vriend voor het leven. Met de pet wordt een soort broederschap gekreëerd en enkel als je een *calot* hebt, kan je meedoen aan kantussen en andere activiteiten.

Naast de studentenkringen en -klubs, die vooral ontspanningsactiviteiten organiseren, is er ook nog de *Assembl  Générale des étudiants de Louvain-la-Neuve* (AGL), de overkoepelende studentenraad. Deze is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende fakulteiten die door de studenten zelf verkozen zijn. Er is geen enkele band met de studentenkringen zelf, zoals in Leuven wel het geval is. De vereniging bestaat uit verschillende commissies en wordt voorgezeten door een president.

De AGL zorgt voor de vertegenwoordiging van studenten in hogere raden, verdedigt hun belangen en zet diverse projecten op touw. Zo geven ze een "Autre pack" in navolging van het "Welcome pack" dat wij ook in Leuven kennen. Hierin worden alternatieve produkten gestoken zoals bananen of koffie van Max Havelaar. De AGL stelt zich ook tot doel de studenten op de hoogte te houden van activiteiten en beslissingen die voor hen genomen worden. Elke week brengen ze het studentenblad *La Savate* uit. Een ander medium is de swingende studentenradio *Radio Hellena*, die ook door studenten in stand wordt gehouden. Louvain-la-Neuve is lang niet zo dood als het er uit ziet.

Caroline Leysen
David Adriaen

IJzige schreeuw maakt woorden overbodig

Op maandag 24 januari gebiedt het Stuc de filmliefhebbers kleur te bekennen. Die maandagavond worden immers twee geheel tegenovergestelde films gedraaid, zowel kwa vorm als kwa inhoud. De kultuurminnaar heeft de keuze tussen Amerikaanse navelstaarderij in *Annie Hall* van Woody Allen of de sobere weergave van een armoedig Iraans dorp in *Dance of Dust* van Abolfazl Jalili. De fanatiekeling of de eeuwige twijfelaar kan ze natuurlijk ook allebei gaan bekijken.

Het opzet van de Stucreeks Filmfun bestaat erin om baanbrekende klassiekers opnieuw te vertonen. Zo krijgen kijkers de kans om links te leggen tussen vroegere filmopvattingen en huidige evoluties in het sinemalandschap. In het kader van deze klassieke films biedt het Stuc ook het betere Hollywoodwerk aan. En een van de allergrootste, nog levende. Hollywoodregisseurs is natuurlijk Woody Allen. Hij heeft zijn plaats in de Filmfunreeks dan ook niet gestolen.

Blootje

Annie Hall uit 1977 vertoont op het eerste gezicht veel gelijkenissen met andere Allenfilms. Ook in deze film geeft Allen de mannelijke hoofdrol aan zichzelf. Bovendien wordt die hoofdrol gekenmerkt door dezelfde karakteristieken als in de meeste andere films van Allen. Allen vertolkt namelijk weerom de neurotische New Yorkse schrijver die zeer gebrekkig omgaat met liefdesverhoudingen en daarom met psychologische problemen opgezadeld raakt. Allen's depressies zorgen er op hun beurt dan weer voor dat hij op de sofa van een psychiater terechtkomt. Die praatessies zijn echter voor de praatvaar Allen zo ontoereikend dat hij de kijker dan maar beestookt met zijn onophoudelijke geratel. De tipische kenmerken van Allen's regisseer- en akteerstijl nemen echter niet weg dat het filmografisch talent van deze Amerikaans-joodse sineast uniek is en zo goed als nooit vervalt in cliché's. De humor die Allen inbouwt in zijn films is telkens zo sterk dat zelfs de geofende Allenkijker nog geboeid

wordt door zijn films.

In *Annie Hall* is Allen de onhandige cabaretier Alvy Singer die al een heleboel mishakte relaties achter de rug heeft maar die in *Annie Hall* — vertolkt door een grandioze Diane Keaton — toch de ware liefde lijkt te kunnen vinden. Hun verhouding draait echter uit op een aaneenrijging van misverstanden en communicatiestoornissen. Dit is deels te wijten aan Singer's misplaatste opmerkingen en paranoia reacties, maar ook *Annie Hall* doet op dit vlak haar duit in het zakje. Beide geliefden weten niet hoe ze met hun gevoelens moeten omspringen en zeker niet hoe ze die gevoelens tegenover mekaar moeten verwoorden. Diane Keaton vertolkt Hall bovendien ook op een zeer vermakelijke wijze door een heel onzeker en naïef personage neer te zetten. Haar stunteligheid is zo goed uitgekend dat ze de ideale antagonist is voor Singer's nerveuze woordenbrij en hyperkinetisch gedrag. Een betere Mia Farrow *avant la lettre* kon Allen werkelijk niet gevonden hebben.

Ondanks de grote gelijkenissen met andere films van de Amerikaanse komiek kan *Annie Hall* zonder enige twijfel als een van de beste Allenfilms ooit worden bestempeld. De film verdient dit naamkaartje omdat Allen hier meer dan in andere van zijn films heeft durven experimenteren met het medium en zo eigenlijk de rest van zijn carrière vorm heeft gegeven. Zijn latere films zijn vooral op vormelijk vlak dikwijls schatplichtig aan *Annie Hall*. Allen paste in deze film heel wat nieuwe filmografische trucs toe. Zo stapt hij zelf bijvoorbeeld regelmatig uit zijn rol om de kijker rechtstreeks toe te spreken. In de straten van New York klampt hij vaak onbekende voorbijgangers aan om met hen te praten over zijn seksleven. Daarnaast experimenteert Allen ook met de visuele voorstelling van de gedachten van de personages, bijvoorbeeld via ondertitels.

Als decor voor *Annie Hall* koos Allen de meer geodee

Een betere Mia Farrow *avant la lettre* kon Allen werkelijk niet gevonden hebben

klasse van de New Yorkse kulturele scène in het midden van de jaren zeventig. De tennissport maakt in deze middens zijn verplichte entrée en het geloof in de consumptiemaatschappij is grenzeloos. Hoewel Allen eigenlijk weinig sociale kritiek spuit, wordt het elitaire New Yorkse wereldje toch danig in zijn blootje gezet. Dat kan echter niet verhinderen dat Allen vooral zijn psychologische labiliteit en zijn depressie-aanvallen bedoelt als hij het heeft over de "miserie van dit bestaan".

Gesluierd

De ellende van het bestaan krijgt echter een heel andere dimensie in de Iraanse film *Dance of Dust*, die in het kader van de New Harvest-reeks wordt vertoond. *Dance of Dust* is een subtiel meesterwerkje van Abolfazl Jalili, die na een aantal prijzen en nominaties op gerenommeerde festivals — waaronder dat van Cannes — nu ook geleidelijk aan in Europa enige bekendheid begint te verwerven. De film vertelt het verhaal van een jongetje, Ilija genaamd, dat moet meewerken in een steenbakkerij in een afgelegen Iraans dorp en op die manier vervreemd geraakt van zijn kinderlijke speelseheid.

Het thema van de steenbakkerij biedt voor regisseur Jalili de gelegenheid om een wereld te tonen waarin de mens bijna vol-

ledig voor zichzelf moet instaan. Kinderarbeid is maar één van de schrijnende aspecten die deze omgeving met zich meebrengt. Op een onophoudelijke Freudiaanse woordenstroom à la Woody Allen hoeft je in deze sociaal-ekonomische aanklacht dan ook niet te rekenen. In tegenstelling tot de films van Allen staat bij Jalili immers de stilte centraal. Dat wil echter niet zeggen dat in de films van de Iranier geen plaats zou zijn voor psychologische analyses. Mogelijk psychisch leed komt bij hem echter op de tweede plaats, namelijk als gevolg van zware ekonomische ellende. In fel contrast met de mondaine New Yorkse setting van Allen moeten de personages van Jalili in de allereerste plaats immers vechten voor hun fysieke overleving. De enige vertroosting waarop de mensen — ook de kinderen — bij Jalili een beroep kunnen doen, is alcohol.

In *Dance of Dust* nemen religie en bijgeloof een belangrijke plaats in. Van kop tot teen gesluierte vrouwen maken deel uit van het dorpsbeeld. De volledige bedekking van het gezicht boezemt de jonge Ilija zelfs angst in. De dorplingen leven volgens vast omschreven rituelen en aanbiddens een aantal fetissen. Een van deze fetissen is de hand, waarvan de symboliek als een rode draad doorheen de film loopt. Met handen wordt gegeven en genomen en wordt ook de medemens beschermd. Handen kunnen ook uitdrukking geven aan een identiteit: door zijn handafdruk in een van de bakstenen te plaatsen is Ilija immers in staat om het eentonige bandwerk te doorbreken. De natuurkrachten bezitten in het dorp nog mystieke gaven en als de moderniteit, in de vorm van een voorbijvliegende straaljager, even om de hoek komt kijken, geloven sommige dorpsbewoners dat er goddelijke krachten in beweging zijn gekomen.

Ilija vindt echter niet alleen troost in alcohol of in de mitische werking van de hand, hij vindt ook een vriendinnetje. Als zij hem op een gegeven ogenblik moet verlaten, kan Ilija de realiteit van zijn omgeving niet meer dragen en geeft hij zich weemoedig over aan zijn fantasie. Hierdoor verdwijnt de film in een wazig poëtisch landschap met vreemde geluiden. Maar Ilija's ijzige schreeuw die het einde van de film begeleidt, zegt misschien meer dan het eindeloze vocabularium van Woody Allen ooit zou kunnen vertellen.

Diederik Vandendriessche

Annie Hall wordt vertoond op zondag 23 januari om 20 u en op maandag 24 januari om 22.30 u. *Dance of Dust* op maandag 24 januari om 20 u en op dinsdag 25 januari om 22.30 u. Alle vertoningen vinden plaats in de Stuczaal.

Dj-duel in Leuven

Vier jaar na *Druk in Leuven* bekampen enkele grote Leuvense fakulteiten elkaar opnieuw in een groots opgezet spel dat de naam *Duel in Leuven* meekreeg, geïnspireerd op de gelijknamige VRT-reeks. De organisator, vzw Psychologische, heeft daarvoor een aantal spannende wedstrijden ineen gestoken, die hun hoogtepunt kennen in de week van 21 tot 24 februari. In die periode zullen de pressen van de deelnemende fakulteiten elkaar rechtstreeks bekampen, gerugsteund door hun kring. Het geheel zal worden afgesloten met een proffen-presseknis en optredens van de Tröckener Kecks en Abba Gold.

Een eerste duel vond vorige week al plaats in de Albatros. De dj-wedstrijd werd gewonnen door de Psychologische Kring. Als de

Rode Duivels in juli hun thuisvoordeel even goed weten uit te buiten, gaan vele sportliefhebbers een fijne tweede zit tegemoet. In het kielzog van Psychologie eindigde Ekonomika. Letteren en VTK mochten als gedeelde derde nog net mee op het podium. Medica tenslotte kreeg de rode lantaarn toegespeeld, echter alleen maar omdat het VRG werd uitgesloten. De juristen verschenen letterlijk niet op het appel.

(pm)

Meer informatie over toekomstige duels kan je altijd lezen in *Veto* of op de webstek <http://www.kuleuven.ac.be/duel>

Kiss My Jazz laatste keer te gast in Stuc

Het pijnloze afscheid

Aet Antwerpse kollektief Kiss My Jazz houdt het binnenkort voor bekeken. Slechts een laatste concerttoernee scheidt ons van het definitieve einde. Woensdag spelen ze voor de allerlaatste maal in het Stuc.

Kiss My Jazz werd een tiental jaar geleden opgericht in de kelders van 'Heavenhotel', een voormalig bordeel in Antwerpen waar een aantal geestesgenoten en muzikanten samen speelden en leefden. De oorspronkelijke bedoeling was om een softjazzcroonergroep te beginnen. Nu zijn we drie cd's, een lp en twee mini-cd's verder en het heeft volgens hen geen zin meer nog verder te gaan. "Als je er moeite moet instoppen om het gaande te houden, alleen om het gaande te houden, dan hoeft het niet meer" was het harde, maar toch wel terecht besluit.

Zelfmoord

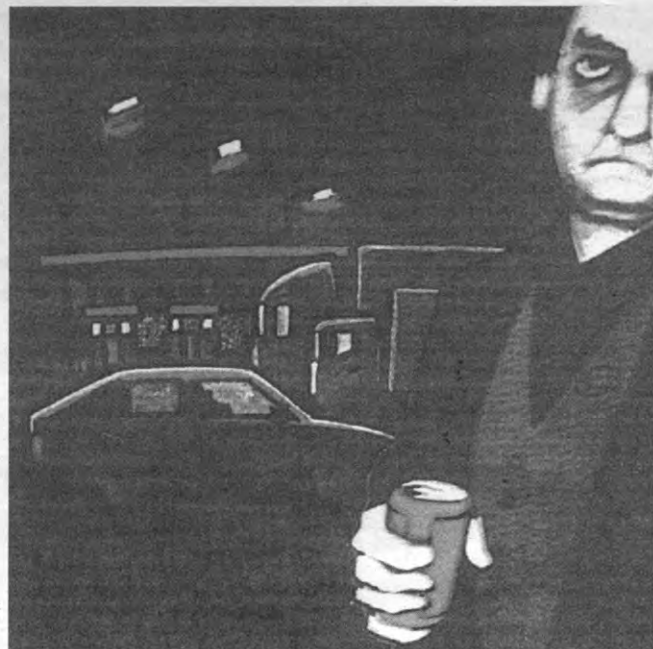
De samenstelling van de groep tijdens optredens wisselt geregeld, al is het wel zo dat er steeds een vaste kern muzikanten aanwezig is die als het ware naar believen kan worden uitgebreid. De groep rond Rudy Trouvé put — hoe kan het ook anders — zijn muzikanten voornamelijk uit de Antwerpse muziekscene. Trouvé, zelf ooit gitarist bij dEUS, laat zijn vrienden uit het 'wereldje' niet in de steek. In Kiss My Jazz worden de instrumenten onder andere door Aarich Jaspers (Zita Swoon), Craig Ward (dEUS), Jacki Billet (Gore Slut), Mauro Pawlowski (ex-Evil Superstars) en Stel Kamil Carlens (Zita Swoon) beroerd.

Het feit dat de geleerden vaak veranderen, maakt de live-ervaring van Kiss My Jazz steeds opnieuw tot een grote verrassing. Je weet op voorhand niet wat je gaat krijgen, het kan met andere woorden gigantisch de mist ingaan of juist schitterend tot ontplooiing komen. Ook de improvisaties die geregeld aan bod komen tijdens de concerten zijn hetzelfde lot beschoren. Dat heb je nu eenmaal bij Kiss My Jazz, de fans weten het en het is misschien daardoor dat ze hen zo erg appreciëren.

Als er gepolst wordt naar het waarom van de split, luidt het antwoord: "We zijn gewoon te lang bezig met de groep. Kiss My Jazz is een natuurlijke dood gestorven. Het heeft geen zin iets dat in de lucht hangt tegen te werken. Het zou zelfmoord zijn om na *In a service station* nog een meer toegankelijke plaat op te nemen. Beter er nu mee stoppen dan een plaat te veel maken, zoals Pavement deed". Dat het steeds moeilijker werd om de agenda's van de verschillende groepsleden op elkaar af te stemmen, is volgens Trouvé niet de meest dwingende reden van de split.

Benzinestation

De muziekstijl van Kiss My Jazz is niet makkelijk te definiëren. Bij het horen van de naam wordt er meteen aan jazz gedacht, maar dat dekt toch niet de hele lading. Van de oorspronkelijke idee van de softjazzcroonergroep rest ondertussen niet veel meer. Zelf spraken ze in de tijd graag over invloeden van Marc Ribot, Chet Baker, Pavement en Louis Neefs. Tegenwoordig zijn die invloeden toch

wel ver zoek geraakt en kan men bij *In a service station* eerder spreken van een country-georiënteerde plaat.

Het idee om zo'n een plaat te maken is ontstaan bij het toeren met de vorige cd, *In the lost soul's convention*. Bij het herhaaldelijk stoppen bij benzinestations langs de snelweg werd vaak heel wat inspiratie opgedaan. "Ook omdat ik een countryfan ben, zijn we beginnen improvisaties doen die gebaseerd waren op countrymuziek. Op die manier is het 'Truckdriving songs'-idee langzaam gegroeid", aldus Trouvé. *A collection of service station truckdriving songs* is de ondertitel van

hun jongste plaat. Dit is een verborgen deel, je moet voor het begin van de cd vijftientwintig minuten terugspoelen, en dan vind je 'the hidden part', zoals ze het zelf op de hoes omschrijven.

Met songteksten die meestal handelen over de gewone dingen des levens — lees vrouwen — onderscheidt Kiss My Jazz zich eigenlijk niet van kollega-muzikanten. Maar het is net door bijvoorbeeld een 'hidden part' aan de cd toe te voegen dat het unieke van de groep al snel duidelijk wordt: het onverwachte is erg belangrijk en maakt een groot deel van de live-reputatie van de groep. Ook de opnames van de platen zijn niet in een gewone studio gebeurd maar in een garage, een living en een negentiende-eeuwse concertzaal in Sint-Truiden. Bijna alles is live en op een tweesprekenrekorder opgenomen, om het gevoel van het samen spelen echt op de plaat te kunnen vastleggen.

Gevarieerde

Eigenlijk mag er niet gesproken worden van een afscheidstoernee: iedereen komt terug, in die zin is het dus ook geen echt afscheid, maar het zal in andere combinaties zijn. Laten we hopen dat het minstens even boeiende en gevarieerde resultaten zal opleveren als Kiss My Jazz, slechts dan zal het stoppen gerechtvaardigd zijn.

Katelijne Beerten

Kiss My Jazz speelt op woensdag 19 januari om 20.30u. in de Stuczaal. Info en reservaties op het Stuc, tel. 016/208133. Kaarten kosten 200 of 250 met en 300 of 350 zonder Stuckaart.

KBC-leerstoel voor Nieuwe Muziek

Musikologen diskussiëren met komponisten

Aet praktijkaspect van een opleiding aan de universiteit is vaak slechts in geringe mate vertegenwoordigd in het studieprogramma. Op het departement Musikologie van de faculteit Letteren is men een goede weg ingeslagen en krijgen de licentiestudenten de kans om lessen te volgen in het kader van de KBC-leerstoel voor Nieuwe Muziek.

Om studenten musikologie wat meer vertrouwd te maken met de hedendaagse muziek, een materie die vaak erg specifiek en zeer ingewikkeld is, heeft men in 1992 de ABB-leerstoel voor Nieuwe Muziek ingericht. Ondertussen zijn ze zeven jaar verder en is de naam wat veranderd, omdat er nu een andere bank zich financieel in het project engageert, maar de basisidee van weleer is nog steeds dezelfde gebleven. Het betreft een seminarie voor hedendaagse muziek, dat slechts eenmaal verplicht gevolgd moet worden, in de eerste of in de tweede licentie. De titularissen van de leerstoel veranderen geregeld.

Vermaard

De komponisten die de opdracht van de leerstoel aanvaardden, verbinden zich ertoe zich in te zetten op twee gebieden: ten eerste moeten zij licentiekursussen over nieuwe muziek en over compositietechnieken doceren, en ten tweede zullen zij fungeren als *Composer in Residence*. De komponisten moeten, met andere woorden, een

werk komponeren voor een Vlaams muziekensemble. In het verleden hebben onder andere Karel Goeysvaerts, Herri Pousseur en Serge Verstockt deze prestigieuze opdracht aanvaard.

De lat wordt voor de gastprofessor steeds erg hoog gelegd: hij of zij moet immers beschikken over een internationale uitstraling en een brede visie hebben op de verscheidenheid aan hedendaagse compositietechnieken. Dit jaar zijn Michael Finnissy en Geert Logghe de docenten. Finnissy zal les geven over nieuwe muziek en een stuk komponeren voor de erg vermaarde *Beethoven Academie*. Geert Logghe zal zijn opdrachtwerk creëren voor het *Modern Ensemble*, in het kader van het Festival van Vlaanderen Vlaams-Brabant, en zal seminaries geven die specifieke aspecten van de nieuwe muziek behandelen.

Dat Michael Finnissy gevraagd werd voor de opdracht mag eigenlijk geen verrassing genoemd worden. Als dirigent en pianist is hij een veelgevraagd man en als komponist is hij alom geprezen. Zijn werken zijn erg uiteenlopend, hij weet erg complexe gegevens met eenvoudige uitgangspunten te verzoenen. De piano, alsook de stem, nemen een belangrijke plaats in in zijn oeuvre. Finnissy was van 1990 tot 1996 de voorzitter van de *International Society for Contemporary Music*. Hij doceert op dit ogenblik nog steeds compositie aan de universiteit van Southampton en aan de akademie van Londen.

Geert Logghe studeerde in 1992 al aan het conservatorium van Gent. Als pianist heeft hij zich vooral toegelegd op de uitvoering van twintigste-eeuwse werken. Zijn

composities zijn eveneens erg gevarieerd en geschreven voor verschillende bezettingen, gaande van piano en orkest tot elektronische media.

Met de leerstoel wil men binnen de opleiding musikologie bijdragen tot de ontwikkeling van de intellectuele en kritische vorming van de studenten. De reflectie over cultuur, hier muziek, is erg belangrijk en uiteraard een wezenlijk bestanddeel van de cultuur. Een belangrijke troef hierbij is uiteraard dat de studenten een blik mogen werpen in het kookboek van de komponisten. Men wil loskomen van de vrij saai docerform en werken niet een vraagantwoord-structuur, die hopelijk zal uitmonden in boeiende en leerrijke discussies over hedendaagse muziek.

Uniek

Door de KBC-leerstoel voor Nieuwe Muziek wordt de reputatie van de afdeling musikologie versterkt. Ze was immers al een belangrijk centrum voor de studie van hedendaagse muziek, een reputatie die door het project zeker en vast niet zal verslechteren. Het innoverende aan de leerstoel is het feit dat creativiteit aan wetenschappelijk onderzoek gelinkt wordt, een combinatie die in de huidige academische wereld nog steeds te weinig voorkomt. Door de band met het academische onderwijs is de leerstoel een uniek gegeven in het Europese onderwijslandschap.

Als men er dan toch aan denkt om de opleiding musikologie wat praktijkgericht te maken, kan men misschien beter het oor eens te luisteren leggen bij de kollega's in Groot-Brittannië. De Britse studenten zijn immers verplicht om in een (symfonisch) orkest of een koor te spelen of te zingen. Het is wellicht zo dat zij meer voeling krijgen met muziek en de uitvoering ervan, door zelf te spelen in plaats van er over te diskussiëren.

Katelijne Beerten

Tiensestraat 205
3000 Leuven
Tel 016/20 44 85 Fax
Open 13u00 - 18u30
Gesloten zon. - en Donderdag

IMPORT-SPECIALZAAK
UNIEKE SFEER & LAGE PRIJZEN

berichten

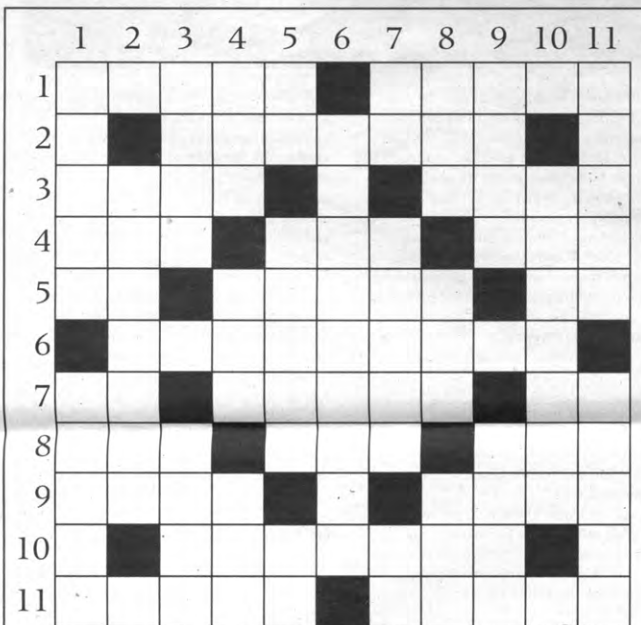
Erkenningsronde voor vrije verenigingen

Loko, de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie, zorgt voor erkenning en subsidiëring van vrije verenigingen via haar Financiële Controle Commissie (FKK). Vorige vrijdag verliep de deadline voor erkenningsaanvragen. De verenigingen die een aanvraag indienden, zijn in alfabetische volgorde: Aktief Linkse Studenten, Christen-Democratische Studenten, Komitee Tegen Uitwijzingen, Kring Internationale Betrekkingen, Los Buenos, Roze Drempel, Socialistische Jonge Wacht, Tegenstroom, Volksunie-Jongeren KU Leuven, Werkgroep Democratisch Onderwijs.

Hun dossiers liggen ter inzage op het Loko-Kringraad-kantoor, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (openingsuren: elke werkdag tussen 14u. en 18u.). De komende twee weken mag eenieder die vindt dat een vereniging niet voldoet aan een van de zeven criteria zoals die beschreven staan in het FKK-reglement, schriftelijk klacht indienen bij Kringraad. Drie weken later worden de aanvragen behandeld door twee commissies. Op 25 februari zal de Algemene Vergadering van Kringraad zich over de aanvragen buigen om op haar vergadering van 10 maart een beslissing te nemen door middel van kringstandpunten. De verenigingen zullen voldoende op voorhand verwittigd worden van volgende vergaderingen.

Kruiswoordraadsel

Horizontaal — 1 Italiaanse deegwaren — Boomvrucht 2 Romeinse godin der wijsheid 3 Hemellichaam — Vruchtbare plaats 4 Stel kleren — Wapen — Onderwijs 5 Slec — Despoet — Karaat 6 Kledingstuk dat de beweging beperkt 7 Getijde — Donkerrode kers — Bestaat 8 Kleur — Straatruzie — Europeaan 9 Uitstekende rots — Griekse letter 10 Hovenier 11 Jamaicaanse beweging — Slang.

Vertikaal — 1 Zuid-Amerikaanse vlakte — Uitgebouwd gedeelte aan een gevel 2 Wereld 3 Harde plof — Bont bedrukt katoen 4 Metaal — Gedwee — Uitgraving 5 Meisjesnaam — Deel van een sluitrede — Balk 6 Liedje dat populair blijft 7 Bijwoord — Gebogen slagwapen — Familielid 8 Mansnaam — Sijfer — Vloeistof waarin men een lichaam dompelt 9 Onbegroeid — Vogel 10 Persoon die discrimineert op grond van geslacht 11 Gestalte — Oogziekte.

Door Filip De Keukeleere

Esib zoekt medewerkers

Esib is de overkoepeling van alle studentenoverkoepelingen in Europa, ze deelt haar kantoor in Brussel met de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS). Zij treden in verschillende officiële instanties op als representatief orgaan en fungeren als informatiecentrum en scharnierpunt voor de verschillende studentenraden.

Voor de werking van Esib zoekt VVS nog drie deeltijdse medewerkers, bij voorkeur nog student. Eerst en vooral een publikatieverantwoordelijke voor de layout

van promotiemateriaal en het tweemaandelijks magazine van Esib. Men zoekt ook een informatieverantwoordelijke die de administratie ondersteunt. Tenslotte kan ook een web operator aan de slag. Alle jobs hebben als voertaal het Engels.

Kandidaten hebben bij voorkeur ervaring in studentenorganisaties en zijn communicatief vaardig. Voor meer informatie kan je terecht bij VVS op het volgende telefoonnummer: 02/511.93.75. Sollicitaties (in het Engels) stuur je zo snel mogelijk naar Esib op het volgende adres: Gulden Vlieslaan 17a bus 80, 1050 Brussel.

kolofon

Veto

's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel 016/22 44 38, Fax 016/22 01 03
Jaargang 26, Nummer 16
17 januari 2000

Ver. uitg.: Peter Mangelschots

Hoofredactie: Bart De Schrijver

Redaktiesekretaris: Peter Mangelschots

Redactie: Stijn 'Statenbijbel' Bovy, Marie-Anne 'Code Napoleon' Dedeurvaerdere,

Filip 'De avonturen van Nijntje' De

Keukeleere, Margo 'Mao's Rode Boekje'

Foubert, Loes 'Max Havelaar' Geuens,

Joost 'Hamlet' Helsen, Diederik 'Sein und

Zeit' Vandendriessche, Pieter 'Kama Sutra'

Van der Aa

Doka: Katelijne 'De gouden raad van

tante Kaat' Beerten, Bart 'Codex' De

Ceuster, Reinout 'Dode Zee Rollen'

Depoorter, Pieter 'Atlas' Van der Aa,

Jochen 'De donkere kamer van Damocles'

Verghote

Medewerkers: David 'Aeneis' Adriaen,

Katelijne 'Das Kapital' Beerten, Cindy 'Dr.

Spock' Declercq, Yves 'Britannica'

Dejaeghere, Kristof 'Guinness Book'

D'Exelle, Caroline 'Wuthering Heights'

Leysert, Kathleen 'Koran' Raskin, Heidi

'Decamerone' Van Hout, Matthieu 'Ons

kookboek' Van Steenkiste

Layout en vormgeving: Katelijne

Beerten, Dirk 'Guide Michelin' Bernard,

Dominique 'Ulysses' Biebau, Stijn

'Madame Bovary' Bovy, Nikolas 'Ilias'

Cloet, Marie-Anne 'Anna Karenina'

Dedeurvaerdere, Yves 'Voyage au bout de

la nuit' Dejaeghere, Filip 'De verborgen

geschiedenis' De Keukeleere, Loes

'Canterbury Tales' Geuens, Willy 'Het gele teken' Leugg, Peter 'De 120 dagen van Sodom' Mangelschots, Sixten 'Doremi' Tollet, Diederik 'Also sprach Zarathustra' Vandendriessche, Steven 'Emotionele intelligentie' Van den Eede, Pieter 'Divina Commedia' Van der Aa, Steven 'Kruistocht in spijkerbroek' Van Dessel, Nathalie '1984' Van Leuven, Maarten 'Verzamelde Werken' van Meer, Matthieu '100 jaar eenzaamheid' Van Steenkiste

Dtp: Dirk 'Don Quichote' Bernard, Filip

'De leeuw van Vlaanderen' De Keukeleere,

Willy 'Wilde Zwanen' Leung, Sixten

'Snoeckx' Tollet, Steven 'Windows for

Dummies' Van Dessel

Spelling: Dirk 'Il Principe' Bernard, Filip

'Dikke Van Dale' De Keukeleere, Sixten

'Het verdriet van België' Tollet

Eindredactie: Loes 'Juffrouw Minoes'

Geuens, Peter 'Pallietier' Mangelschots

Assistentie-eindredactie: Stijn 'Kuilje in

Tibet' Bovy, Heidi 'Rooie Oortjes' Van Hout

Internet-Veto:

<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>

e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit

Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempepland (Herentals)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen

Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten:

350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €;

steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering

iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Madonna? Pulp Fiction? Kunst op Kot!

Kunst op Kot is een initiatief van Kunst In Huis en biedt je de mogelijkheid een origineel kunstwerk te huren.

Kunstuitleen: tijd om je posters in te ruilen. Kunst op Kot is meer dan een zondagsschilder boven het bed. Het gaat om eigentijdse kunst, kunst van nu dus. Fotografie, grafiek en schilderkunst, maar ook sculpturen en kleine installaties.

Wat kost dit dan wel? *Peanuts*. Mits het voorleggen van je studententaak en een waarborg van duizend frank, hangt je favorieten kunstwerk op je kot voor tweehonderd frank per maand, *all risk* verzekerd. Omruilen kan zo vaak je maar wil, proberen is de boodschap. Je hoeft er dus per maand maar één rondje op café voor te laten, en het resultaat is zeker even inspirerend.

Kunst op Kot

Eindelijk iets anders

Voor meer info bel Adel: 016/22 45 60
Kunst In Huis Leuven, Mechelsevest 108
Woe & Vrij 13u-20u, Za 9u-14u

van fifties tot seventies, van klassiek tot modern

Kringloopwinkel Spit, alles wat je kot nodig heeft

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u
Diestsesteenvweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

zoekertjes

√ Niet op zoek naar zo maar een kot? Wij zoeken nog kandidaten op kostendelend, gezellig én comfortabel samen te wonen. Wie? Maakt niet uit. Sociaal en breeddenkend dat wel. Mail naar: sb65@planetinternet.be
 √ Het Kultureel Centrum Oratorienhof is voor COLORA in juli 2000 op zoek naar allochtone muzikanten die muziek brengen met rootsinvloeden. Gelieve contact op te nemen met Inge Vandewalle, Oratorienhof, Mechelsestraat 111, tel: 016/22.81.07 (vóór 31 januari).
 √ Kris Roselle tikt met plezier al uw papers, eindwerken, enz. Hof ter Bekelaan 12. 3020 Winksele-Herent. Tel: 016/20.70.77.

√ Verzamelaar zoekt voor eigen verzameling en geeft goede prijs voor: strijperhaken, lp's, singles en (oud) speelgoed. Inlichtingen, tijdens de

JO MEUWISSEN
 Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
 met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)
016/201.301

week: 016/29.24.29, tijdens weekend:
 014/58.63.64 (vragen naar Michiel).
 √ Gezocht: drummer (drumster) voor gitaargroep genre Drake, E. Smith, Sparklehorse. Tel. 0476/93.42.41 of 075/93.19.46.
 √ Heidi, veel beterschap!
 √ Carlos, waar kan ik mijn voiture kwijt?
 √ Liefje, bedankt voor de prachtige week...

√ Els heeft een nieuwe bureostoel gekocht en werd ermee uitgelachen op de bus.
 √ En het is nochtans ne goeie.
 √ Wiltjes met A.B.S te verkrijgen in optie.
 √ Per optie een autobus gratis.
 √ Heb je daar een rijbewijs voor nodig?
 √ Veto wenst alle stoelloze studenten goede ligmomenten.

Politici achter de toeg

Naar jaarlijkse gewoonte organiseert het VRG, de kring van de rechtstudenten, volgende week (van 23 tot 28 januari) de Halftimeweek. De week gaat op zondag 23 januari van start met een tropical night in Conways. Op maandag serveert men vanaf acht uur een selectie van streekbieren in het Universum. Om te bekomen van de kater zal er op dinsdag 25 januari een sportnamiddag worden georganiseerd. 's Avonds vindt er een debat plaats in het Maria Theresia-college over regularisaties en het uitwijzingsbeleid met onder meer Tony Van Parys (CVP), Patricia Ceysens (VLD), Peter Vanvelthoven (SP), Patrik Van Krunkelsven (Volksunie) en Joris Van Hauthem (Vlaams Blok).

Het orgelpunt van de week valt op woensdag met een grote Halftimefuij in zaal Lido. Deze wordt ingezet met een Kopstukentap om negen uur, waarbij enkele voor- aanstaande politici, waaronder Stefaan De Clerck (CVP), Johan Vande Lanotte (SP), Geert Bourgeois (Volksunie), Hugo Coveliers (VLD), Jef Tavernier (Agalev), Patricia Ceysens (VLD) en Joris Van Hauthem (Vlaams Blok) achter de toeg zullen staan. Deze laatste zal ongetwijfeld de eigen rechtstudenten eerst bedienen. Op de fuif volgt nog een optreden van de P-Diva's.

Op donderdagavond zal de eerste licentie rechten kantussen in de Patapoel en vrijdagmorgen wordt de Halftimeweek afgesloten met een gratis ontbijt in de hal van de Nieuwe Valk.

Kaarten voor de Halftimefuij op woensdag 26 januari zijn te koop op het VRG-sekretariaat, in Conways en Het Muziekdoosje. (lg)

FOKKE & SUKKE
 HEBBEN VROEGER HELE RARE BOOTLEG- TAPES GEZIEN

<http://www.foksuk.nl>

agenda

ad valvas

door Kevlie en Loes

MAANDAG

- 20.00 u **FILM** New Harvest: Belgische première van 'Tokyo Eyes'. Tokyo is in de ban van een seriemoordenaar, die de werkelijkheid als een virtuele wereld beleeft. in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.30 u **TEATER** Dood Paard brengt de Shakespeare-voorstelling 'J.C.' (Julius Caesar), over ambitie, politiek, vriendschap en verraad, in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** Filmfun: 'Night of The Hunter' van Charles Laughton. Twee kinderen worden belaagd door een psychopathische predikant, die tuit is op de buit van een overval, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

DINSDAG

- 20.00 u **FILM** New Harvest Special: 'In Heaven' (Duitstalig, Frans ond). Een irrealistische road movie over de echte keuzes in het leven, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **KONSERT** Simultaankonserten door laatstejaarstudenten, optie instrument & zang, in Konzertzalen, Herestraat 53, toeg. gratis, org. Lemmensinstituut.

- 20.00 u **TEATER** Muziektheater Lod brengt 'Diep in het bos', een lange a capella zang over wat daar allemaal kan gebeuren, in Schouwburg, toeg. 450/350/250/150, org. CC Leuven.
- 20.30 u **TEATER** Dood Paard brengt de Shakespeare-voorstelling 'J.C.' (Julius Caesar), over ambitie, politiek, vriendschap en verraad, in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** New Harvest: Belgische première van 'Tokyo Eyes'. Tokyo is in de ban van een seriemoordenaar, die de werkelijkheid als een virtuele wereld beleeft, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

WOENSDAG

- 20.00 u **KONSERT** Het ensemble Oxalys speelt 'Rejoice!' van Gubaidulina, afgewisseld met de canons en het ricercar uit Bach's 'Musikalisches Opfer', in Kapel Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, toeg. 400, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Simultaankonserten door laatstejaarstudenten, optie instrument & zang, in Konzertzalen, Herestraat 53, toeg. gratis, org. Lemmensinstituut.

- 20.00 u **TEATER** 'Het Jachtgezelschap', door Compagnie De Koe. Een komedie van Thomas Bernhard, met nabespreking in de foyer, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 450, org. CC Leuven.
- 20.30 u **KONSERT** Jazzmuziek door Kiss My Jazz, in Stuczaal, toeg. 200/250/300/350, org. Stuc.

DONDERDAG

- 20.00 u **KONSERT** Brandenburgse konserten 1-4 van JS Bach, door La Petite Bande olv S Kuijken. Toelichting om 19u15, in Auditorium Minnepoort, toeg. 150, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONSERT** Simultaankonserten door laatstejaarstudenten, optie instrument & zang, in Konzertzalen, Herestraat 53, toeg. gratis, org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u **TEATER** 'Drie maal Elvis Peeters' door TheaterMalpertuis: 'Spa', 'Hondenspel' en 'Vier mannen'. Met nabespreking in de foyer, in Schouwburg, toeg. 450/350/250/150, org. CC Leuven.

VRIJDAG

- 20.00 u **KONSERT** De Brandenburgse konserten

- van JS Bach, door La Petite Bande. Inleiding om 19u in de foyer, in Schouwburg, toeg. 900/700/400, org. CC Leuven.
- 20.30 u **???** KATOU & groep, in CC de borre, org. CC de borre.
- 20.30 u **DANS** Toonmoment van de workshop 'Laboratorium', in Brandweerkazerne, Vaarkom 12-14, toeg. gratis, org. Stuc.

ZATERDAG

- 20.00 u **KONSERT** Het Collectief brengt een konsert rond het thema 'Bach vs avant-garde'. Info en reservatie: 016/22.81.07, in CC Oratorienhof, Mechelsestraat 111, toeg. 300/250, org. CC Oratorienhof.
- 20.00 u **KONSERT** door het Leuvens Alumni Orkest, in PDS, org. Leuvens Alumni Orkest.

ZONDAG

- 20.00 u **FILM** Filmfun: 'Annie Hall' van Woody Allen. Geestige kijk op het seksueel gedrag van New Yorkers in de jaren zeventig, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 22.00 u **MUZIEK** Jazz op Zondag, in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

- 20.00 u **FILM** New Harvest: 'Dance of Dust'. Poëtische film over het alomtegenwoordige bijgeloof in Iran, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 20.00 u **MUZIEK** Oorgetuigen: Stijn Meuris laat zijn favoriete muziek horen, in Vergaderzaal Stuc, toeg. gratis, org. Stuc.
- 20.30 u **LITERATUUR** Het schrijverspodium: Het Gevolg leest een nieuwe Nederlandstalige teatertekst. Na afloop volgt een gesprek tussen auteur, acteurs en publiek, in Vlamingenstraat 83, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.
- 22.30 u **FILM** Filmfun: 'Annie Hall' van Woody Allen. Geestige kijk op het seksueel gedrag van New Yorkers in de jaren zeventig, in Stuczaal, toeg. 100/125/150/175, org. Stuc.

vorige opgave

P	R	I	K	K	E	L	B	A	A	R
L	N	U	L	A	A	S	A	S	U	
A	F	S	E	D	A	N	A	A	I	
N	E	K	E	O	N	R	A	M		
E	E	N	D	T	E	E	L	T		
T	O	O	G	A	R	T	S	E		
A	T	O	L	T	S	E	K	S		
R	Y	K	S	I	P	M	A	O		
I	K	V	L	E	R	K	S	N		
U	A	L	I	I	E	P	D			
M	E	T	A	B	O	L	I	S	M	E

Alfa

- 18/01 om 10.00 u: Permanente profeksamens, in Kafeteria Erasmushuis.
- 19/01 om 10.00 u: Permanente profeksamens, in Kafeteria Erasmushuis.
- 19/01 om 20.00 u: Spelletjesavond, in Perma van Alfa, boven de Fak Letteren.
- 20/01 om 10.00 u: Permanente profeksamens, in Kafeteria Erasmushuis.
- 21/01 om 10.00 u: Permanente profeksamens, in Kafeteria Erasmushuis.

Chemika

- 24/01 om 22.00 u: Optreden Sheeva Winsten voordele van Foster Parents Plan, in

Blokhut.

Ekonomika

- 24/01 Half-time-TD met DJ Trish en Kash, in Lido.

Historia

- 18/01 Tapavond, in Fak Letteren.
- 18/01 om 20.00 u: Erotische film, in MSI 03.18.

NFK

- 24/01 om 30.30 u: Kantus, in Ambiorix.

Oorgetuigen met Stijn Meuris: man met een missie

"Ik heb niet veel talenten"

Woordkaap is niet meer maar Stijn Meuris is al een nieuwe groep aan het klaarmaken. Misschien heet die Narvik, misschien ook niet. Zanger-journalist Meuris is in elk geval volgende week maandag te gast bij Kultuurraad. In Oorgetuigen komt hij zijn favoriete muziek voorstellen.

"Ik heb geen grote mond, er komt alleen veel uit. En bovendien zijn wij niet kommersieel." Stijn Meuris is naar eigen zeggen rustiger geworden maar vindt zich nog altijd makkelijk op. Aangrijpende muziek met een boodschap blijft voor hem een missie, zijn verdediging tegen vooroordelen en halve waarheden een levenstaak.

Veto: In "Over en uit" zing je: "Ik ben gestopt met stil te zijn". Is dat niet een beetje vreemd voor iemand die net dan een rustpauze van zes maanden gaat inhalen?

Meuris: «Ik ben nooit stil geweest natuurlijk. Jarenlang heb ik mij zorgen gemaakt over de hoeveelheid energie die een mens in iets kan steken. Een tijd geleden had ik het gevoel dat het minder moest. Maar dat moest juist niet, weet ik ondertussen. Vorig jaar nam ik zes maanden loopbaanonderbreking. Nu zijn die net afgelopen en eerlijk gezegd ben ik daar wel blij om. Ik had mij voorgenomen om andere dingen te doen. Dat is niet gelukt: er is weer heel veel te doen geweest rond de groep. De tekst was misschien voorspellend: na een half jaar ben ik gestopt met stil te zijn. Ik was vroeger voortdurend moe maar ik begin stilaan te beseffen dat dat een natuurlijke achtergrondruis is. Die is er continu geweest vanaf *Gigant* in 1994. Toen al vond ik dat ik overdreven veel ijver in de groep stak. En waartoe heeft het geleid? Een galblaaskrisis en konstante vermoeidheid. Nochtans zou ik niet weten hoe het anders moet. Als ik in iets geloof, hoe zwaarwichtig ook, dan steek ik er tijd en moeite en een soort passie in. Dat is mijn karakter, vrees ik. Het zal nooit anders worden; ik heb me daar bij neergelegd.»

Love

Veto: "Ik ben heel veelzijdig geboren", zing je in 'Overvolle Steden'.

Meuris: «Zeer veelzijdig maar tegelijkertijd ook met zeer beperkte middelen. Ik heb niet veel talenten. Met dat zinnetje bedoelde ik dat er wel iets is, een soort interne onrust. Ik wil daar niet in religieuze termen over praten maar er is een soort vuur en daar kan je wel dingen mee doen. In eerste instantie schrijven. Dat is het enige wat ik eigenlijk kan: een beetje rondlopen, babbelen met de mensen en daar iets over schrijven. Of dat nu gebeurt in een journalistiek stuk, een songtekst, een column, of wat dan ook, *au fond* maakt dat weinig verschil.»

Veto: Je klaagt vaak over een gebrek aan verhalen.

Meuris: «Ik ben een ontzettende muziekliefhebber, maar wat ik mis, is een soort kippenvel. Door een tekst raak ik zelden of nooit nog gepassioneerd. Tekst wordt vaak totaal naar achter geschoven ten koste van de opwindende muziek. Alles draait rond opwindende muziek. Ik ben het er volledig mee eens dat die er moet zijn, maar niet als enige. Om een voorbeeld te geven: ik zat net in de auto en hoorde The Prodigy op de radio. Vreemd genoeg vond ik het braaf, terwijl het destijds als totaal onbraaf werd gepresenteerd. We werden zelfs geacht daar een beetje schrik voor te hebben. Ik vond het daarentegen zeer slap. Idem dito voor mijn favoriet voorbeeld van dit moment: alle Guano Apes ter wereld maken samen nog minder van hun kloten dan pakweg Neil Young met één gitaar. Als er geen verhaal is, is er ook niets.»

«Het is natuurlijk een kwestie van per-

soonlijke smaak maar ik heb graag dat er iets verteld wordt. Daarom hoef ik het er nog niet mee eens te zijn. Dat mag zelfs een banale *love story* zijn. Als die verteld wordt op een manier die ik goed vind, met de juiste intensiteit, dan ben ik al voor de helft mee.»

«Eerlijk gezegd krijg ik stenen kloten van artiesten die suggereren dat ze een verhaal hebben. Tom Barman om hem niet te noemen. Ik vind deUS een fantastische groep, maar ik voel niets. Pas op, zo zijn er nog veel andere hoor. Het enge is dat er een soort *censorship* opduikt. Je mag dat niet meer vinden; dat staat buiten alle discussie.»

Wiskunde

Veto: Over je nieuwe project Narvik zei je dat het sneller, intenser, emotioneler moest zijn. Dat is ook wat Noordkaap probeerde. Waarom zou het nu beter lukken?

Meuris: «Of het Narvik gaat heten is nog niet zeker. Het is een verderzetting van

niet in het Nederlands begonnen — hebben we altijd ons ding mogen doen. We hadden een goeie platenfirma, een goed management, veel optredens en we hebben zeven platen gemaakt waaronder twee soundtracks, wat ik ontzettend belangrijk vond. De dingen die de nieuwe groep zal doen, worden niet geijkt aan de norm Noordkaap. Het zal duidelijk een andere groep zijn. Toevallig ook in het Nederlands, dus die referentie zal er wel zijn. In de loop van die tien jaar heb ik echter andere werkmotodes ontdekt.»

Kippenvel

Veto: Je komt naar Oorgetuigen. Kan je al een tip van de sluier oplichten? Wie of wat heeft Stijn Meuris en Noordkaap beïnvloed?

Meuris: «Dat zijn twee aparte vragen want ik denk niet dat er één groep rondliep met zo'n verscheidenheid aan invloeden. De toetsenman was compleet verslingerd aan het Franse chanson. De drummer kwam

(foto Pieter Van der Au)

Noordkaap maar het moet nog puurder. Ik zou willen dat de melodie of de eerste zin die de mensen horen onmiddellijk raak is. Met zo weinig mogelijk woorden moeten er zoveel mogelijk ideeën worden opgeroepen. Ik zie dat bijna als een soort wiskunde, heel klinisch. Een mens moet immers een streven hebben. Mijn streven is niet dat van vele andere groepen: "We doen zomaar wat en we gaan wat lawaai maken." Daar hou ik niet van. Lawaai moet een bepaalde overtuiging hebben.»

«Maar goed, om eerlijk te zijn: ik weet niet wat het gaat geven. Dit weekend zijn de eerste repetities. Ik heb hele goeie muzikanten gevonden die er *goesting* in hebben. Of het beter zal lukken, kan ik niet inschatten. Binnen de beperkte ambities die we met Noordkaap hadden — als we de wereld wilden veroveren waren we tenslotte

recht uit een hardrockverleden. Het varieerde dus echt enorm. De bassist, Wladimir, wist van niks. Letterlijk. Dat vond hij ook niet erg. Hij was een hele goede bassist maar zijn onwetendheid zorgde soms voor grappige toestanden. Ik zie hem nog backstage staan op Werchter naast Michael Stipe, vraged: "Wie is die man?" Als ik dan zei: "Michael Stipe van REM", vroeg hij: "Wie?" Vreemd genoeg heeft hij een heel goede smaak, alleen het vocabularium om die aan te duiden ontbreekt. Hij is Nederlander en komt uit het Top 40-sirkwiev. In Nederland spenderen heel veel muzikanten jaren in balorkesten. Dat is anders dan hier. In die Top 40-orkesten spelen meestal heel goeie muzikanten die vier uur aan een stuk hits van Bryan-Adams tot Prince spelen. Vreemd genoeg weten ze er helemaal niets over. REM deed bij Wladimir een lichte

branden van "Oh ja! Daar heb ik wel eens een nummertje van gespeeld." Maar hoe dat nummertje heette...»

«Anderszijds had je ook puristen als Lars die de klassieke Engelse songstructuur aanhingen. Zelf zweefde ik daar een beetje tussenin: de klassieke roksong lag mij wel, maar het mocht ook wel wat wilder. Ik kom letterlijk uit de punk van Noord-Limburg in het begin van de jaren tachtig met De Brassers en Siglo XX. Daar heb ik trouwens geleerd dat je in het Nederlands toch alternatieve dingen kan doen. In die periode was dat een ware revelatie. Je had toen Johan Verminnen, Raymond van het Groenewoud en Wim Decraene. Toevallig alle drie heel knappe menteren maar dat mag je als zestienjarige met een zwarte jas natuurlijk niet zeggen. Achteraf kom je er achter dat De Brassers en Raymond toch niet zo ver uit elkaar lagen als ze toen zelf dachten.»

«De twee mensen die bij mij nog altijd op kop staan, zijn Bruce Springsteen en Neil Young. Alleen al vanwege hun enorm talent om melodie te linken aan tekst. Je denkt daar als luisteraar flit bij na maar voelt dat die tekst ook enkel en alleen maar met de dramatiek van die melodie komt. Daar kunnen geen honderd Prodigy's tegen op want die hebben noch tekst, noch melodie.»

Veto: De zin "Tijd heelt alles waar ik mee zit" komt uit 'Hilde en het Huis'. Is dat niet een beetje sinisch gesteld voor iemand die nooit tijd heeft voor zichzelf?

Meuris: «Ik weet het, maar toch denk ik dat het klopt. Tijd heelt alle wonden. Het is bijna een bijbelse uitspraak. Waar ik mij de afgelopen jaren allemaal druk over heb gemaakt... soms denkend "Meuris laat toch zitten", maar terzelfdertijd was het nodig. Wanneer we op een optreden aankomen, ga ik nog steeds direkt naar het podium. Ik wil het gezien hebben, om tot de constatactie te komen dat het decor er niet kan hangen omdat het te klein is. Iedere keer weer discussie over hoe we dat gaan oplossen. En iedere keer opnieuw "Ik weet het niet" horen. Ik moet dat blijven doen. Als ik het niet doe, wie doet het dan wel? Ik heb een hekel aan groepen met die *laissez-faire* van "We gaan hier wat spelen." Neen, we gaan hier *niet* zomaar spelen. We willen de mensen bij wijze van spreken aan hun jas trekken.»

"Ik krijg stenen kloten van artiesten die suggereren dat ze een verhaal hebben. Tom Barman om hem niet te noemen."

«Wij spelen 'Verloren Dag' nu al een jaar of acht. Wel, ik heb acht jaren lang tegen elke bezetting van Noordkaap moeten zeggen "We spelen dat nummer!" Niemand vond het lieve goed klinken maar ik kreeg er kippenvel van en vreemd genoeg ook veel mensen in het publiek. Toch is het nooit een single geweest, nooit een groot nummer. Ik wou dat dat eens ophield. Iedere keer bij het opstellen van de setlist "Nou, ik vind dat niet zo goed." Zwijg! Ik wil over alle andere nummers discussiëren, maar dit komt erin. Daar steekt vreselijk veel energie in. Het akelige of het tragische van mij is dat ik dat niet opgeef. Ik denk dat iedereen zit te wachten op de knieval van Meuris, zo van "Hij moet dat toch een keer opgeven?" De vraag is: waar ligt de grens met diktatorschap?»

Veto: In 'Luwte' staat er "Wie wil mijn verhaal aanhoren?" Wat heeft Stijn Meuris aan de mensheid te vertellen?

Meuris: «Eigenlijk dit, wat ik niet verteld heb. Wie gaat mee in die energie? Daar gaat het eigenlijk om, het is bijna een missie. Ik weet alleen dat om met oplossen hoe ik het formuleer.»

**Mathieu Van Steenkiste
Peter Mangelschots**

Oorgetuigen met Stijn Meuris op maandag 24 januari om 20.00 u. in het Stuc, vergaderzaal 3 (eerste verdieping). Info: 016/20.81.33.